

Ruovesi

TALOUSARVIO 2020 TALOUSSUUNNITELMA 2021-2022

Kunnanhallitus 28.11.2019
Kunnanvaltuusto 11.12.2019

SISÄLLYSLUETTELO

PERUSTELUOSA	3
1. YLEISTÄ	3
1.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman lainsäädännölliset perusteet.....	3
1.2 Talousarvion ja -suunnitelman rakenne.....	3
2. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN TOIMINTA-AJATUS	4
3. TALOUSARVION LAADINTAAN VAIKUTTANUT TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT	4
3.1 Yleinen taloudellinen kehitys.....	4
3.2 Kuntatalouden kehitys	5
3.3 Talouden kehitys Ruoveden kunnan osalta suunnitelmakaudella.....	7
4. KUNTAKONSERNIA KOSKEVAT TAVOITTEET	12
TULOSLASKELMAOSA	13
5. TALOUSARVIO OSASTOITTAIN	13
5.1 HALLINTO- JA TALOUSOSASTO.....	13
5.2 SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO (Virtain ja Ruoveden sosiaali- ja terveystalouden yhteistoiminta-alue).....	20
5.3 SIVISTYSOSASTO.....	25
5.4 TEKNINEN OSASTO.....	35
5.5 KUNNANHALLITUS/RAHOITUS.....	43
5.6 RUOVEDEN KUNTA, SUUNNITELMAKAUDEN TULOSLASKELMA	44
INVESTOINTIOSA	45
6. INVESTOINNIT KUSTANNUSPAIKOITTAIN 2020 - 2022	45
RAHOITUSOSA	46
7. RAHOITUSLASKELMAT 2018 - 2022	46
8. TILI- JA VASTUUVELVOLLISET VUODELLE 2020	48
ERILLISTÄ TAUSTA-AINEISTOA	49
9. KUNTAKONSERNI	49
10. ORGANISAATIOKAAVIO	50
11. OPPILASTILASTOT JA ENNUSTEET	51

Kannen kuvat: Petri Nuutinen/Marja Pirilä/Leena Tulivirta

PERUSTELUOSA

TALOUSARVIO VUODELLE 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2021-2022

1. YLEISTÄ

1.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman lainsäädännölliset perusteet

Kuntalain 410/2015 110 § mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Kuntalain mukaan kunnan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ja ne toteuttavat kuntastrategiaa. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kuntalain 110 § mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Kuntalaissa säädetään, että valtuuston on talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseeseen osoittama alijäämä tai talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnittelu-kaudella katetaan. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa on käytettävä - ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

1.2 Talousarvion ja -suunnitelman rakenne

Vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2021–2022 taloussuunnitelma laaditaan yhtenä kokonaisuutena ja yhdistetään samaan asiakirjaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa kunnanvaltuusto asettaa toimialueittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden saavuttamiseen käytettävissä olevat resurssit määrärahoineen ja tuloarvioineen.

2. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN TOIMINTA-AJATUS

Kuntastrategia

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Valtuusto päättää strategian toteuttamisesta talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä päättäessään tavoitteista ja mittareista sekä niiden toteuttamisen edellyttämistä resursseista. Hallintokunnat ovat suunnitelleet talousarvion ja taloussuunnitelman toteuttamaan kuntastrategiaa niin tehokkaasti kuin se käytettävissä olevilla resursseilla on mahdollista. Haastavassa taloustilanteessa on entistä tärkeämpää keskittyä kuntastrategiassa päätettyihin päämääriin ja niiden toteuttamiseen vaikuttavasti. Kuntastrategia on kokonaisuudessaan luettavana kunnan verkkosivulla.

3. TALOUSARVION LAADINTAAN VAIKUTTANUT TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT

3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön mukaan maailmantaloudessa elettiin suhdannehuippua vuonna 2018, mutta vuoden loppua kohden tapahtui käänne huonompaan suuntaan. Maailmankaupan arvioitua hitaampi kasvu johti viennin selvästi ennustetta pienempään kasvuun, ennusteen oltua 3,7 % ja toteuman 1,5 %. Yksityinen kulutus kasvoi 1,4 % ja kasvu perustui käytettävissä olevien tulojen kasvuun. Investointien osalta yksityiset investoinnit kasvoivat 3,3 % ja julkiset investoinnit 3,0 %.

Kuntaliiton arvion mukaan bruttokansantuotteen vuosimuutos eli kaikkien maassa tuotettujen tavaroiden ja palveluiden arvo yhden vuoden aikana laskee vuodesta 2017 (3,1 %) merkittävästi vuoteen 2022 (0,9 %). Yleinen ansiotaso muuttuu vastaavana ajankohtana 2017 (1,7 %) vuoteen 2022 (2,8 %). Valtiovarainministeriön mukaan vahva talouskasvu vuonna 2018 nosti työllisyysasteen 71,7 prosenttiin. Vuonna 2019 sekä bruttokansantuotteen että työllisyyden kehitys on hidastunut, mutta työllisyysasteen ennakoidaan nousevan 72,6 prosenttiin ja vuonna 2021 73,5 prosenttiin. Hallituksen tavoite 75 % on kuitenkin vaikea saavuttaa.

Vuonna 2018 kasvu oli laaja-alaista ja painottui kotimaiseen kysyntään. Huolimatta hyvästä suhdannetilanteesta julkinen talous pysyi alijäämäisenä. Talouskasvun ennakoidaan heikentyvän, joten julkisen talouden heikkeneminen jatkuu. Maailmantalouden kasvu on 2019 hidastunut selvästi johtuen mm. kauppakonflikteista, mutta kotimarkkinoilla talouskasvu on jatkunut. Vuonna 2019 julkiset investoinnit kasvavat, mutta yksityisten investointien kasvu on hidastunut. Työllisyyden paraneminen ja ansiotason nousu lisäävät kulutusta.

Suomen taloudelle tärkeän viennin kasvu jää vuonna 2020 vaatimattomaksi, eikä valtiovarainministeriön mukaan Suomen viennin markkinaosuus kasva. Julkiset investoinnit kasvavat vuonna 2019, mutta laskevat selvästi vuosina 2020 ja 2021. Kotimainen kysyntä putoaa vuoteen 2021 mennessä alle prosentin kasvuvauhtiin. Talouskasvun hidastuminen laskee työvoiman tarvetta ja samaan aikaan on palkankorotusvaatimuksia. Työvoimakustannusten nousu on todennäköistä ja myös se, että työttömyysasteen lasku ei enää jatku vuonna 2021.

Palkansaajien ostovoima ylläpitää kulutuskysyntää ja on tärkeää yleisen taloudellisen aktiviteetin näkökulmasta. Kotitalouksien ostovoima on kasvanut viime vuosina ja samaan aikaan säästämisaste on ollut historiallisen alhaisella tasolla. Kotimainen kysyntä on ollut tästä syystä merkittävä talouden ylläpitäjä. Ostovoimaan vaikuttavat ansiotaso, työllisyys, inflaatio ja verotus. Palkansaajien ostovoima kasvaa työ- ja elinkeinoministeriön mukaan 1,5 % vuonna 2020 ja 2,0 % vuonna 2021. Työllisyyden paraneminen lisää palkkasummaa ja tukee ostovoimaa. Vuonna 2020 ansiotason nousuun vaikuttaa julkisen sektorin lomakorvausten palautuminen. Palkansaajien veroasteen kiristyminen 0,4 %:lla vuonna 2020 vaikuttaa hieman ostovoimaa vähentävästi.

Julkisen talouden ongelmat ovat edelleen rakenteellisia, mikä johtuu pääasiassa väestön ikääntymisestä. Ikäsidonnaisten menojen kasvu jatkuu nopeana ja kuormittaa julkista taloutta voimakkaasti edelleen tulevina vuosina, joten julkisen talouden tulisi olla selkeämmin ylijäämäinen ollakseen kestävällä pohjalla pidemmällä aikavälillä. Mahdollisen sote-uudistuksen tilanne on epävarma ja siihen liittyviä vaikutuksia ei voi varmuudella ennakoida.

3.2 Kuntatalouden kehitys

Valtiovarainministeriön mukaan vuonna 2018 negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 43 kappaletta, kun vuotta aiemmin kuntia oli 4 kappaletta. Tilikauden tulos oli negatiivinen 200 kunnassa ja kuntatalouden heikentyminen heijastui voimakkaasti myös kuntayhtymiin ja kuntakonserneihin. Kuntakonsernien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni 1,2 miljardilla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna ja kuntayhtymien taseen alijäämät kasvoivat. Erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevien kuntien eli kriisikuntamenettelyn tunnusluvut täyttyivät viidessä kunnassa.

Vuonna 2019 kuntatalous on edelleen selvästi heikentynyt. Kuntatalouden menojen kasvu on ollut ennakoitua suurempaa ja samaan aikaan verotulojen kasvu on ollut selvästi arvioitua pienempää. Vuoden aikana tapahtui tulorekisteriuudistus ja verotuksen valmistumisen uudistus sekä verokorttiuudistus. Verotulojen kertyminen on ollut poikkeavaa ja erittäin vaikeasti arvioitavissa. Tuloreksiterin käyttöönottoon liittyvät ongelmat siirtävät osittain verojen kertymää vuodelle 2020 ja kaikkiaan vuoden 2019 veroennustetta on heikennetty kevään tilanteeseen verrattuna lähes 900 miljoonaa euroa.

Vuonna 2019 kuntien lainakanta kasvaa voimakkaasti ja investointien tulorahoituksen kuilu on kasvanut ts. toiminnan ja investointien rahavirta on kuntatasolla 3 miljardia euroa negatiivinen. Vuosi 2019 on ollut kuntatalouden näkökulmasta vaikea ja kunnat ovat joutuneet sopeuttamaan toimintaa hyvin laajasti ja useilla eri keinoilla. Kunnallisverosta tehtävät verovähennykset ovat kasvaneet ja euromäärä, josta kunnallisveroa täytyy maksaa on noussut noin 15 700 euroon. Eläketuloissa kunnallisveron maksaminen alkaa noin 11 500 euron tuloista.

Vuoden 2020 talousarvion laadintatilanteessa yhteistoimintaneuvotteluja on käynnissä noin 60 kunnassa ja neuvotteluja käydään myös useammassa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita tuottavassa kuntayhtymässä. Lisäksi 53 kuntaa on ilmoittanut nostavansa veroprosenttia vuodelle 2020. Korotukset koskevat 1,1 miljoonaa kuntalaista ja ero alhaisimman ja suurimman veroprosentin välillä on jo 7 prosenttiyksikköä. Kriisikuntakriteeristön raja-arvo on 21,00 tai enemmän, joka on 196 kunnalla. Kunnissa muut sopeuttamistoimet kuin veroprosentti ovat etusijalla, joten kuntatalouden tilanne on historiallisen vaikea. Kiinteistöveroihin teki korotuksia yhteensä 44 kuntaa, joista 36 kuntaa korotti yleistä kiinteistöveroa ja muun kuin vakituisen asumisen kiinteistöveroprosenttia korotti 39 kuntaa. Veroprosenttiaan laski 7 kuntaa.

Kuntaliiton arvioiden mukaan kuntien verotulot kasvavat yhteensä 5,7 % vuodelle 2020 ja edelleen hieman yli 3 % suunnitelmavuosina 2021 ja 2022. Kunnallisveron osalta näkyvissä on vuoden 2019 ongelmat verotilityksissä, koska kunnallisverojen kasvuprosentti vuodelle 2020 on 6,2 %, mutta suunnitelmavuosille 2021 3,5 % ja 2022 3,4 %. Kiinteistöverotuotot kasvavat vuodelle 2020 2,1 %, mutta suunnitelmavuosille enää 1,0 %. Yhteisöverotuottojen osalta kasvua vuodelle 2020 ennakoitaan olevan 4,7 % ja vuodelle 2021 5,0 %, mutta kääntyy sitten laskuun vuodelle 2022 3,3 %. Kuntien ja kuntayhtymien bruttomääräiset toimintamenot kasvavat vuodesta 2019 vuoteen 2020 4,0 % ja suunnitelmavuosina 2021 3,3 % ja 2022 3,4 %.

Valtionosuuksien kasvu vuodelle 2020 on euromääräisesti merkittävä eli 606 miljoonaa, mutta valitettavasti tämä muutos ei kokonaisuudessaan tarkoita kuntatalouden vahvistumista, koska merkittävä osa kasvusta vastaa muiden tulojen vähenemistä tai kustannusten kasvua. Kuntien huonon taloustilanteen tukemiseksi 237 miljoonan euron kertaluonteinen valtionosuuksien lisäys oli suunniteltu vuodelle 2020, mutta maksaminen aikaistettiin vuodelle 2019. Hyvää on se, että valtionosuudet eivät laske vuodelle 2020. Lopulliset päätökset kuntien valtionosuuksista tehdään vasta joulukuun lopussa, mutta ennakkolisten laskelmien perusteella valtionosuudet veromenetysten kompensatiot huomioiden kasvavat +7,1 % ja kunnille myönnetään valtionosuuksia yhteensä 6 968 miljoonaa euroa. Valtionosuuksiin vaikuttavat vuonna 2019 päättynyt kilpailukykysojimus sekä lomarahojen leikkauksen päättyminen, määräaikaisen indeksikorotuksen jäädytyksen päättyminen, valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus ja veromenetysten kompensatiot.

Kunnat sopeuttavat toimintaansa toimintaympäristön edellyttämällä tavalla ja ennakoituilla tilikauden tuloksilla kuntatalous tasapainottuu vuonna 2020 suhteessa erittäin vaikeisiin edellisiin vuosiin. Investointitarpeet sensijaan jatkuvat korkeina, joten kunnat velkaantuvat edelleen. Talouden sopeuttamistarpeet vaihtelevat kunnittain ja hallituksen arvioidaan lisäävän kuntien tehtäviä ja velvoitteita. Kuntaliiton mukaan kuntatalouden näkymät lähivuosille ovat huolestuttavat, koska hallituksen päinvastaisesta tavoitteesta huolimatta se toimillaan lisää kuntien menoja. Näin tapahtuu, mikäli uusien tehtävien vaikutusarvioita ei aseteta oikein tai vastaavasti muita tehtäviä tai velvoitteita ei poisteta. On luvattu, että uusiin ja laajeneviin tehtäviin annetaan 100 prosentin valtionosuus ja veroperustemuutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille. Valtiovarainministeriön mukaan tulevaisuusinvestointien jääminen kuntien menokehykseen on riski, eikä julkinen sektori tasapainotu hallituskaudella.

Valtiovarainministeriön mukaan pääministeri Antti Rinteen hallitus kohdentaa merkittäviä lisäpanostuksia sosiaali- ja terveyspalveluihin ja koulutukseen. Keskeisiä toimia ovat muun muassa oppivelvollisuuden pidentäminen, vanhuspalveluiden henkilöstömitoitus, subjektiivisen päivähoito-oikeuden palauttaminen ja ryhmäkokojen pienentäminen sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelurakenteen kehittäminen. Pysyvät menolisäykset on suunniteltu toteutettavan etupainotteisesti, ja niiden arvioidaan olevan vuoden 2023 tasossa noin 500 milj. euroa. Niiden lisäksi hallitus toteuttaa kertaluonteisia panostuksia, jotka lisäävät menoja määräaikaisesti vuosina 2020–2022.

Ikäihmisten määrän kasvu lisää palvelutarvetta vähintään prosentin verran vuodessa ja samaan aikaan syntyvyyden lasku vähentää laskennallisesti varhaiskavatuksen- ja koulutuspalvelujen tarvetta. Kuntien tulee jatkossa pystyä aikaisempaa paremmin reagoimaan palvelutarpeen muutoksiin ja hyödyntää laskevasta palvelutarpeesta syntyvä säästöpotentiaali kasvavan palvelutarpeen alueilla. Kuntatalouden näkymät ovat huolestuttavat ottaen huomioon väestörakenteen

muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdannetilanteen heikkeneminen. Työvoimakustannusten kehityksellä ja näin ollen erityisesti palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle.

3.3 Talouden kehitys Ruoveden kunnan osalta suunnitelmakaudella

Ruoveden kunta sai katettu alijäämät vuonna 2016. Vuoden 2016 tilinpäätös osoitti ylijäämää 1,9 miljoonaa euroa ja siitä jäi taseeseen kertynyttä ylijäämää 1,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2017 lopussa on taseessa ylijäämiä yhteensä 2 925 063 € (sis. vesihuoltolaitos) ja vuonna 2018 ylijäämää saatiin edelleen kasvatettua 3,14 miljoonaan euroon.

Vuoden 2019 Ruoveden kunnan talousarvio on noin -2 500 000 euroa alijäämäinen, mikä toteutuessaan tarkoittaisi lähes koko taseeseen kertyneen ylijäämän menettämistä. Talousarviovuoden kuluessa kunta on tehnyt tasapainottamissuunnitelman ja pyrkinyt määrätietoisesti pienentämään alijäämää. Lisäksi kunta haki harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuodelle 2019, mutta sitä ei myönnetty. Vuoden 2019 tilikauden lopullista tulosta on tarkasti talousarvion laadintavaiheessa vaikea arvioida, mutta todennäköistä kuitenkin on, että alijäämä tulee pienemään. Ruoveden kunta tulee kuitenkin tekemään merkittävästi alijäämäisen tilinpäätöksen varsinkin, kun harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta ei myönnetty.

Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön arvioiden mukaan kuntien taloudellinen tilanne jatkuu tulevina vuosina tiukkana, eikä Ruoveden kunta ole poikkeus. Kunta on pyrkinyt vähentämään kustannuksia aina mahdollisuuksien ilmettyä esimerkiksi sisäisin työjärjestelyin. Vuoden 2019 talousarvion laadintaan vaikutti se, että valtionosuuksiin ennakoitiin laskua peräti noin 1 000 000 euroa. Toinen merkittävä haaste liittyi sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kasvaneeseen kustannuskehitykseen ja sote-yhteistoiminta-alueen muutosprojektin toteuttamiseen. Vuoden 2020 ja suunnitelmavuosien talousarvion laadintaan vaikuttaa edelleen palveluiden rahoituskykyä suurempi kustannuskehitys, jonka hallintaa verotulojen ennakoitu kasvu helpottaa.

Vuoden 2020 talousarvion valmistelussa taloudellinen lähtökohta vuoteen 2020 ja suunnitelmavuosiin on heikentynyt valmistelun edetessä. Kunta on reagoinut tilanteeseen jo talousarvion valmisteluvaiheessa, jotta vuoden 2020 ja suunnitelmavuosien palveluiden taso olisi mahdollisimman hyvä. Kunnanvaltuusto tarkasteli valtuustoseminaarissa taloustilannetta ja linjasi talousarvion lopputilannetta, jonka mukaisesti kunnanvaltuusto päätti kiinteistöverojen korottamisesta ja kunnanhallitus edellytti lisäksi 250 000 euron muita kustannussäästöjä. Näistä toimenpiteistä huolimatta talousarvio on yli -480 000 euroa alijäämäinen vuonna 2020. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon kustannustehokkuudessa tavoitellaan merkittävää positiivista kehitystä vuonna 2020 ja myös suunnitelmavuosina. Suunnitelmavuosien osalta tärkeässä roolissa on myös ennakoitujen positiivisen verotulokehityksen toteutuminen.

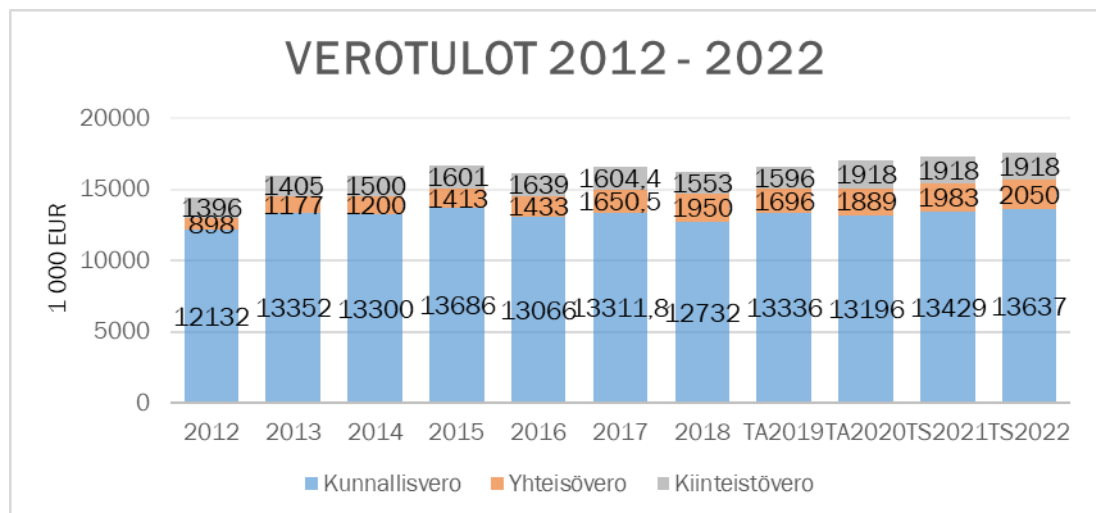
Vuonna 2020 valmistuu kunnan suurin investointi uusi päiväkotikoti, jonka kokonaiskustannukset ovat noin 3 000 000 euroa. Aikataulun mukaisesti päiväkotikoti otetaan käyttöön vuoden 2021 alusta ja sen jälkeen rakennuksen taloudellinen käyttöaika on useita kymmeniä vuosia. Muilta osin kunta toteuttaa tarpeelliset korjausinvestoinnit ja tulevaisuuden kustannustehokkuutta lisäävät tietotekniikan investoinnit. Investointien avulla varmistetaan laadukkaat palvelut kuntalaisille pidemmällä tähtäyksellä taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Vuoden 2020 talousaviossa verrattuna vuoden 2019 talousarvioon toimintatuotot kasvavat 3,6 %, toimintakulut laskevat 2,5 % ja toimintakate paranee 3,6 %. Vuosikate on +634 390 euroa kun se vuotta aiemmin oli -1,3 miljoonaa euroa. Vuosikate paranee merkittävästi, mutta ei riitä kattamaan poistoja eli investointien vuosittaisia kustannuksia eikä korjausinvestointeja. Kunnan talous ei ole vuonna 2020 tasapainossa, mutta tasapainotetaan suunnitelmavuosina pääasiassa verotulokehityksen ja sote-palveluiden kustannustehokkuuden lisääntymisen ansiosta. Vuoden 2020 kuluessa myös läpikäydään kunnan kaikki toiminnot ja tavoitellaan sekä nopeita että jatkuvia kustannussäästöjä.

Kunnan tavoitteena on ylläpitää mahdollisimman vahva taloudellinen tilanne. Haastavista taloudellisista vuosista huolimatta Ruoveden kunta katsoo tulevaisuuteen ja käynnistää kunnan elinvoimaa parantavia investointeja sekä toteuttaa kunnan elinvoimaa pitkällä tahtäyksellä lisääviä hankkeita. Kunta pystyy myös reagoimaan talousarviovuoden kuluessa, mikäli ilmenee uusia elinvoimaa tukevia palvelutarpeita, kuten esimerkiksi uuden kuntaan tulevan yrityksen tai kunnassa toimivan yrityksen kasvavat toimitilarpeet.

3.3.1 Käyttötalousmenot ja tulot

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 11.11.2019 pitää tuloveroprosentin edellisvuoden tasolla, mutta teki kiinteistöveroprosentteihin korotuksia. Vuoden 2020 tulovero on 22,00 %, yleinen kiinteistövero 1,15 %, vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero 0,60 % ja vapaa-ajan asuntojen kiinteistövero 1,30 %. Kunnan verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2020 yhteensä noin 17 milj. €, josta kunnallisverotuloja 13,2 milj. €, kiinteistöverotuloja 1,9 milj. € ja osuus yhteisöveron tuotosta 1,9 milj. €. Seuraavassa kuvassa on esitetty Ruoveden kunnan verotulojen kehitys vuodesta 2012 taloussuunnitelmavuosiin 2021–2022 saakka.

Kuvio 1. Verotulot 2012–2022.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on, että kuntien vastuulla olevat julkiset palvelut sekä niiden saatavuus ja saavutettavuus voidaan turvata ja kuntalaisille voidaan tarjota peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Valtionosuusjärjestelmän avulla tasataan palvelujen järjestämiseen liittyvien erojen lisäksi myös eri kuntien välisiä tulopohjaeroja. Valtionosuusjärjestelmän uudistus hyväksyttiin 17.4.2014 (HE 38 / 204 vp) ja se tuli voimaan vuoden 2015 alusta. Valtionosuusjärjestelmän uudistuksella yksinkertaistettiin ja selkeytettiin nykyistä valtionosuusjärjestelmää. Uudessa valtionosuusjärjestelmässä vähennettiin laskentaan liittyviä kriteerejä ja poistettiin päällekkä-

käisyyksiä. Valtiosuusjärjestelmän uudistaminen on jälleen käynnistetty, mutta sillä ei ole vaikutusta talousarvioon eikä suunnitelmavuosiin.

Kuntien valtionosuusjärjestelmä muodostuu kahden hallinnonalan lainsäädännön kokonaisuudesta. Valtiovarainministeriön hallinnoiman kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain (1704/2009) ohella säädettiin vuoden 2010 alusta voimaan tullut uusi laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009), jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta valtionosuusjärjestelmästä, joka on kunnalle yleiskatteellista korvamerkitsemätöntä rahaa. Kunta päättää rahoituksen käytöstä itse.

1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta (1704/2009) myönnetään mm. seuraaviin kuntien tehtäviin

- terveydenhuolto ja erikoissairaanhoido (ml. oppilas- ja opiskelijahuolto)
- vanhustenhoito, vammaistenhoito, lastensuojelu, mielenterveys- ja päihdehuolto ja muu sosiaalihuolto
- lasten päivähoito
- esiopetus ja perusopetus
- kirjastot, kuntien kulttuuritoiminta ja taiteen perusopetus.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennallinen peruste muodostuu

- ikärakenteen
- sairastavuuden ja
- muiden laskennallisten kustannusten määräytymistekijöiden perusteella.

Myös verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat ja mm. valtionosuudessa huomioon otettavat lisäykset ja vähennykset, muun muassa veromenetysten kompensatiot.

2. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen valtionosuusrahoituksen (1705/2009) euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoit

- lukiokoulutukseen
- ammatilliseen koulutukseen.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta (pidennetty oppivelvollisuus, lisäopetus, valmistava opetus jne.) ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (kansalaisopistot, museot, nuorisotyö jne.).

Ruoveden kunta saa vuonna 2020 Kuntaliiton alustavien laskelmien mukaisesti peruspalvelujen valtionosuutta 11,7 milj. € ja veromenetysten kompensatiota 2,5 milj. €. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuutta arvioidaan saatavan vähennysten jälkeen yhteensä – 698 000 €.

Käyttötalouden vuosikate vuoden 2020 talousarviossa on +634 390 euroa. Suositusten mukaan terveen talouden tunnuslukujen mukaan vuosikate on riittävä silloin, kun se kattaa vähintään käyttöomaisuudesta aiheutuvien poistojen määrän. Käyttöomaisuuden poistojen määrä arvioi-

daan olevan 1,15 miljoonaa euroa vuonna 2020, joten vuosikate ei riitä kattamaan poistoja.

Käyttötalousosassa on esitetty valtuustoon nähden sitovia tavoitteita. Määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia osastoittain seuraavasti:

- hallinto- ja talousosasto
- sosiaali- ja terveysosasto
- sivistysosasto
- tekninen osasto

Vuoden 2013 alusta alkaen Virtain kaupunki on tuottanut Ruoveden kunnalle sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut ympäristöterveydenhuollon palveluja lukuun ottamatta. Ruoveden kunta ja Virtain kaupunki ovat solmineet yhteistyösopimuksen, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 18.6.2012. Ruoveden kunnanvaltuusto irtisanoi sopimuksen 2.7.2018 päättymään 31.12.2019, mutta päätti 11.11.2019, että mikäli KHO hyväksyy Ruoveden kunnan valituksen ja mahdollistaa yhteistoiminta-alueen vaihtamisen Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan sopimus sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta päättyy viimeistään 31.12.2020.

Kunnan talousarviossa ja kirjanpidossa sosiaali- ja terveydenhuollosta aiheutuvat kustannukset sekä tilauksiin liittyvät kustannukset kirjataan kustannuspaikoittain osastolle *sosiaali- ja terveysosasto*. *Muu sosiaali- ja terveydenhuollon* kustannuspaikka sisältää ympäristöterveydenhuollon ostopalvelut Keuruun yhteistoiminta-alueelta sekä sosiaali- ja terveysosaston KuEL-perusteiset maksut. Virtain kaupungin omistama sosiaali- ja terveyspalveluja tuottava Keiturin Sote Oy aloitti toimintansa 1.3.2016, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon tuottaminen viranomaistehtäviä lukuun ottamatta siirtyi Keiturin Sote Oy:lle.

Sote-muutosprojekti esitetään talousarviossa omana kustannuspaikkanaan osana sosiaali- ja terveysosastoa.

Vesihuoltolain muutokset ovat edellyttäneet, että kunnan tulee kirjanpidollisesti eriyttää vesihuolto muista toiminnoista. Vesihuollolle on tilikausittain laadittava kirjanpitolain mukainen tase ja tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot.

3.3.2 Taloussuunnitelmavuodet 2021–2022

Taloussuunnitelmavuosien 2021–2022 aikana kunnan on lisättävä kustannustehokkuutta sekä uusilla toimenpiteillä että jatkamalla jo käynnistettyjä toimenpiteitä. Kunnan tulee vahvistaa elinvoimaa ja erityisesti huolehtia sote-palveluiden toimivuudesta ja kustannustehokkuudesta. Sote-uudistus ja sen mahdolliset vaikutukset eivät ole vielä arvioitavissa, eikä myöskään esimerkiksi kiinteistöverotukseen tuleva uudistus. Ennakkotietojen mukaan uudistuksella ei kuitenkaan ole vaikutusta verotulojen määrään. Valtionosuusjärjestelmä myös todennäköisesti uudistetaan suunnitelmavuosien aikana.

Vuoden 2021 taloussuunnitelmavuoden tilikauden arvioitu tulos varausten ja poisterojen muutosten jälkeen on -87 523 euroa ja vuonna 2022 +393 457 euroa. Taloussuunnitelmavuosien talouden tasapainotus toteutetaan pääasiassa sosiaali- ja terveysosaston toiminnan tehostamisella sekä verotulojen kasvulla.

3.3.3 Investointisuunnitelma

Talousarvioon sisältyy vuonna 2020 investointeja yhteensä 3 230 000 euroa, mikä on vastaava taso kuin talousarviossa 2019 oli. Vuonna 2019 kaikki investoinnit eivät kuitenkaan toteudu, joten vuodesta 2020 tulee investointitasoltaan korkein.

Suurin investointi on päiväkotihanke. Hankkeelle on varattu 2 100 000 vuodelle 2020 ja 300 000 vuodelle 2021. Lisäksi päiväkodin kalustamiseen on varattu kahdelle vuodelle yhteensä 200 000 euroa. Suurehkoja (yli 100 000 euroa) hankkeita ovat myös poliklinikan kunnostustyöt, Sointulantien jpk sekä Urheilutien ja Kuruntien kiertoliittymä.

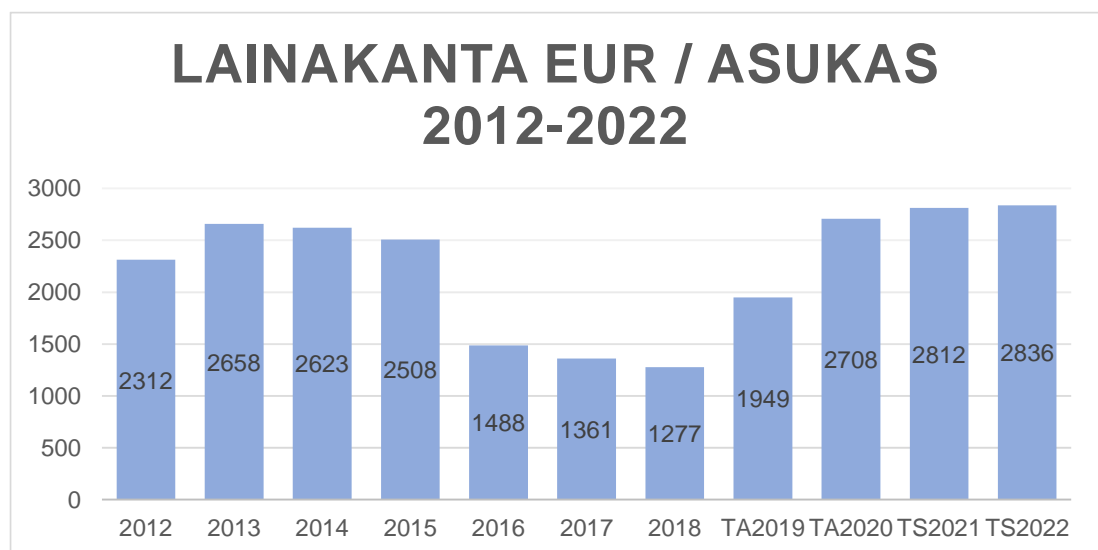
Investointiosan menot ovat sitovia kustannuspaikoittain ja pienet talonrakennuskohteet ovat sitovia yhteenlasketun summan osalta.

3.3.4 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman sitovat erät ovat:

- varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta,
- pitkäaikaisten lainojen lisäys,
- rahoitustoiminnan nettokassavirta sekä
- vaikutus maksuvalmiuteen.

Rahoituslaskelman tulorahoitus koostuu vuosikatteesta, joka on vuonna 2020 634 390 euroa positiivinen. Kunnan lainakanta tulee kasvamaan, mutta hyödynnetään matalaa korkotasoa. Korkotason nousua ei ole näköpiirissä. Kunta nosti usean vuoden tauon jälkeen pitkäaikaista lainaa vuonna 2019 ja varautuu nostamaan pitkäaikaista lainaa myös suunnitelmavuosina investointien rahoittamiseen ja maksuvalmiuden turvaamiseen. Kunta hyödyntää täysipainoisesti myös lyhytaikaista rahoitusta, joka on toistaiseksi ollut korotonta.

Kuvio 2. Lainakannan kehitys 2012–2022 euroa/asukas

4. KUNTAKONSERNIA KOSKEVAT TAVOITTEET

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 21.8.2017 § 95 konserniohjeen. Konserniohjeella annetaan toimintaohjeet ja periaatteet kuntakonserniin kuuluville tytäryhteisöille sekä soveltuvin osin kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille. Ohjeilla täsmennetään kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen asemaa konsernin johtajana sekä selkeytetään omistajaohjauksen periaatteita. Mikäli jonkin tytäryhtiön toiminnassa tai toimialalla tapahtuu sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat merkittävästi asetettujen tavoitteiden sisältöön tai niiden toimivuuteen, tavoitteet esitetään tarkistettavaksi välittömästi. Tytäryhtiöiden toimintaa valvotaan vuotuisten tilinpäätösten ja välitilinpäätösten avulla.

Ruoveden kuntakonsernin tehtävänä on tarjota kuntalaisilleen turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö järjestämällä laadukkaat peruspalvelut. Kunta pyrkii parantamaan yritysten toimintaedellytyksiä, tarjoamaan korkealaatuisia asuinpaikkoja ja vaikuttamaan kuntayhteistyöllä koko seudun kehitykseen.

Ruoveden kuntakonserniin kuuluu pääosin asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöitä, lisäksi kunta on osakkaana eri kuntayhtymissä (tarkempi erittely osiossa 9.1 Kuntakonserni).

Ruoveden Asunnot Oy:n uusi hallitus piti ensimmäisen kokouksen 12.11.2019. Pitkän tähtäyksen omistajaohjaus Ruoveden Asunnot Oy:lle annetaan vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

TULOSLASKELMAOSA

5. TALOUSARVIO OSASTOITTAIN

5.1 HALLINTO- JA TALOUSOSASTO

Tulosyksikkö	VAALILAUTAKUNTA					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Seuraavat vaalit järjestetään vuonna 2021, joten vuodelle 2020 ei varata määrärahaa. Taloussuunnitelmuvuodelle 2021 varataan määräraha kuntavaaleja varten.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	8 252	16 000		-100		
Toimintamenot	-11 309	-18 962		-100	-10 000	
Toimintakate	-3 057	-2 962		-100	-10 000	
Tilikauden ylij./alij.	-3 057	-2 962		-100	-10 000	

Tulosyksikkö	TARKASTUSLAUTAKUNTA					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hallinnon ja talouden tarkastamisen järjestäminen. Lisäksi tehtäviin kuuluu arvioida ovatko talousarviossa esitetyt taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuneet valtuuston edellyttämällä tavalla.</p> <p>Talousarviossa on huomioitu tilintarkastuksen kustannukset ennakoidulla laajuudella. Lisäksi on huomioitu vuoden 2019 tasoinen koulutusvaraus.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot	-13 140	-10 469	-13 900	32,8	-13 900	-13 900
Toimintakate	-13 140	-10 469	-13 900	32,8	-13 900	-13 900
Tilikauden ylij./alij.	-13 140	-10 469	-13 900	32,8	-13 900	-13 900

Tulosyksikkö	LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Luottamushenkilöhallintoon kuuluvat kunnanvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien kokouksista aiheutuvat kustannukset.</p> <p>Talousarvio perustuu kokousten määrän pysymiseen vuoden 2019 tasolla, Lisäksi on varaus yhdelle valtuustoseminaarille.</p>						

<p>Luottamushenkilöhallinnon kohdalla on erityisesti huomioitava, että tulosityksikkö sisältää kunnanhallituksen 11.11.2019 § 171 edellyttämän 250 000 euron kustannussäästön. Kyseinen summa on merkitty yhtenä kokonaisuutena valtuuston kustannuspaikalle, josta se jaetaan kohteille erillisellä päätöksellä käytyjen neuvottelujen jälkeen.</p> <p>Luottamushenkilöhallinnon osalta on tavoitteena siirtyä sähköiseen kokouskäytäntöön hallintosäännössä ja tarvittaessa erillisillä päätöksillä sovittavalla tavalla.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	2 000					
Toimintamenot	-183 576	-109 619	142 612	-230,1	-107 388	-107 388
Toimintakate	-181 576	-109 619	142 612	-230,1	-107 388	-107 388
Tilikauden yli./alij.	-181 576	-109 619	142 612	-230,1	-107 388	-107 388

Tulosityksikkö	YLEISHALLINTO					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Yleishallinnon tulosityksikkö sisältää yleisjohdon, kirjanpito- ja laskentatoimen, tietojenkäsittelyn, arkistohoidon ja puhelinvaihteen, monistamon, palkanlaskennan, isännöinnin ja yleishallinnon yhteiset menot. Tavoitteena on sisäisten palvelujen tuottaminen oikea-aikaisesti ja tehokkaasti sekä kehittää toiminnan kustannustehokkuutta. Kehitämme toimintatapoja hyvän hallinnon mukaisesti ja tehostamme tiedonhallinnan kokonaisprosessia. Kehitämme ja uudistamme taloudellista raportointia.</p> <p>Yleishallinnon tulosityksikön muutokset perustuvat pääosin Monetra Pirkanmaa Oy:n kanssa tehtävän yhteistyön vaikutuksiin ja tietohallinnon osittaiseen siirtymiseen uudelle toimijalle. Hallinto- ja talousosaston keskeiset henkilöstömuutokset kohdistuvat tähän tulosityksikköön.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	351 851	326 734	295 360	-9,6	295 360	295 360
Toimintamenot	-724 067	-722 957	-608 988	-15,8	-608 988	-608 988
Toimintakate	-372 217	-396 223	-313 628	-20,8	-313 628	-313 628
Tilikauden yli./alij.	-399 805	-424 502	-321 103	-24,4	-321 103	-321 103

Tulosyksikkö	MUU YLEISHALLINTO					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Muu yleishallinto koostuu mm. suhdetoiminnasta, verotuksen kustannuksista, joukkoliikenteen menoista ja kuntasuunnittelusta.</p> <p>Tulosyksikön kustannuksista verotuskustannuksia on noin 101 000 euroa ja joukkoliikenteen kustannuksia 62 000 euroa. Lisäksi tulosyksikköön sisältyvät mm. avustukset yhteisöille ja yhteistoimintaosuudet.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	7 021	3 000	3 000		3 000	3 000
Toimintamenot	-268 398	-311 547	-287 903	-7,6	-287 903	-287 903
Toimintakate	-261 377	-308 547	-284 903	-7,7	-284 903	-284 903
Tilikauden yli./alij.	-261 377	-308 547	-284 903	-7,7	-284 903	-284 903

Tulosyksikkö	PALO- JA PELASTUSTOIMI					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Palo- ja pelastustoimen menot ovat ostopalvelukustannuksia Tampereen kaupungin pelastuslaitokselle.</p> <p>Talousarvio perustuu saatuun ennakkotietoon kustannuksista.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot	-328 066	-337 288	-349 321	3,6	-349 321	-349 321
Toimintakate	-328 066	-337 288	-349 321	3,6	-349 321	-349 321
Tilikauden yli./alij.	-328 066	-337 288	-349 321	3,6	-349 321	-349 321

Tulosyksikkö	YHTEINEN HENKILÖSTÖHALLINTO					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Yhteinen henkilöstöhallinto koostuu yhteistoiminnasta ja työsuojelusta, työpaikkaruokailusta, työkyvyn ylläpitämisestä ja henkilöstön virkistäytymisestä, henkilöstön muistamisista sekä koulutuksesta.</p> <p>Työpaikkaruokailuun on varattu aikaisempia vuosia vastaava 3 000 euron määräraha. Työkyvyn ylläpitämisen ja henkilöstön virkistäytymisen resurssi on kaksinkertaistettu 10 000 euroon ja tavoitteena on uudistaa kunnan työhyvinvoinnin toimintamalli. Henkilöstön koulutukseen käytettäviä määrärahoja on myös osastojen kustannuspaikoilla. Kaikille yhteisten koulutusten määräraha on edellisten vuosien tasolla.</p>						

Vuonna 2020 järjestetään erillinen esimiehille suunnattu koulutus.						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	2 258					
Toimintamenot	-51 650	-54 973	-49 646	-9,7	-49 646	-49 646
Toimintakate	-49 392	-54 973	-49 646	-9,7	-49 646	-49 646
Tilikauden ylij./alij.	-49 392	-54 973	-49 646	-9,7	-49 646	-49 646

Tulosyksikkö	TYÖLLISYYDENHOITO
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Työllisyydenhoito koostuu työllistämistuen kuntaosuu- teen varatusta määrärahasta, työpajatoiminnasta ja kuntouttavasta työtoiminnasta. Palkkatukea haetaan noin 20 henkilölle osa-aikaiseen (85 % työajasta) työ- suhteeseen 6 kk:n jaksoissa läpi vuoden, sekä palkataan kaikki kunnalle työllistämiselveloitteen perusteella osoi- tetut.</p> <p>Nuorten työpajatoimintaan haetaan valtion avustusta 30.000 € vuodelle 2020. Työpajatoiminnassa on eri osa-alueita, joita ovat Työpaja Amanda (ompelu-, käsi-, askartelu -ja siivousyöt sekä kauppa-asiointipalvelu),</p> <p>Työpaja Akseli (puu-, metalli- ja ympäristöhoitotyöt, sekä ruuankuljetuspalvelut). Työpajatoiminnassa on 2 vakituista työnhajaajaa sekä 1 määräaikainen.</p> <p>Kuntouttavaa työtoimintaa ohjaa yksi vakituinen ohjaa- ja. Toimijoita on noin 54–70 henkilöä/kk. Kuntouttava työtoiminta järjestetään Alvarissa, kunnan muissa yksiköissä sekä ruovesiläisten yhdistysten kanssa yhteistyössä.</p> <p>Yhteispalvelusta on kunnalla ollut sopimus Kelan ja TE- toimiston kanssa vuodesta 2013 asti. Sopimukset uusi- taan vuosittain. Yhteispalvelupiste tarjoaa avustavaa asiakaspalvelua. Kelan etäpalvelu on alkanut kokeiluna 1.12.2016 alkaen.</p> <p>Tavoitteena on työllisyyden parantaminen, syrjäyty- misen ehkäisy ja elämäntalouden tukeminen. Työllistä- minen tapahtuu kunnallisen ja valtiollisen työllistämis- tuen turvin.</p> <p>Sitovat tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • työllistää tai järjestää kuntouttavaa työtoimintaa henkilöille, jotka ovat työttömänä tai joiden työllisty- minen on pitkittynyt tai jotka ovat syrjäytymisvaarassa. <p>Muut tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • työllisyysjakson jälkeen on tavoitteena sijoittua työ- elämään tai koulutukseen. Työpajoilla toiminnan seu- rannassa on käytössä PARTY-järjestelmä, sekä pajatyön 	

<p>vaikuttavuutta seurataan Sovari-sosiaalisen vahvistumisen mittarilla. Oppisopimuskoulutuksen avulla parannetaan ilman ammatillista koulutusta olevien työttömien ammattitaitoa ja sijoittumista avoimille työmarkkinoille</p> <ul style="list-style-type: none"> • työpaja tuottaa palveluita kuntalaisille ja kunnan organisaatiolle. <p>Ruoveden kunta on päättänyt olla mukana Pirkanmaan työllisyyden kuntakokeilussa 2020-2022. Talousarvioon huomioitu lisäkustannukset kuntakokeilusta.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	398 982	392 000	369 100	-5,8	369 100	369 100
Toimintamenot	-779 812	-858 567	-887 409	3,4	-887 409	-887 409
Toimintakate	-380 831	-466 567	-518 309	11,1	-518 309	-518 309
Tilikauden ylij./alij.	-380 831	-466 567	-518 309	11,1	-518 309	-518 309

Tulosyksikkö	ELINKEINOTOIMEN HALLINTO					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Elinkeinotoimen hallinnon tavoitteena on turvata elinkeino- ja maaseutupalvelujen asianmukainen tarjonta. Hallinto sisältää maaseutupalvelujen ja muun elinkeinotoimen hallinnon menot.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	813					
Toimintamenot	-200 244	-200 539	-203 759	1,6	-203 759	-203 759
Toimintakate	-199 431	-200 539	-203 759	1,6	-203 759	-203 759
Tilikauden ylij./alij.	-199 431	-200 539	-203 759	1,6	-203 759	-203 759

Tulosyksikkö	VARSINAINEN ELINKEINOTOIMI					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Varsinainen elinkeinotoimi vastaa kuntamarkkinoinnista, elinkeinotoiminnan ja matkailupalvelujen kehittämistä sekä tukemisesta, yhteistyöstä alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa sekä avusta investointien ja avustusten hankkimisessa.</p> <p>Kunnan omat kehittämishankkeet (kuten Visit in Hell) sekä hankkeisiin osallistuminen, yrityksiin liittyvä koulutusyhteistyö sekä tapahtumat. Lisäksi tuetaan paikallisia yhdistyksiä ja autetaan niiden hanketoiminnassa sekä kylien kehittämisessä. Varsinaisen elinkeinotoiminnan tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarjota neuvontaa aloittaville yrittäjille ja kunnassa jo toimiville yrityksille • avustaa tukien hankinnassa • kehittää kunnan matkailutoimintaa yhdessä 						

<p>yrittäjien kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • huolehtia kunnan teollisuustilojen korkeasta käyttöasteesta • houkutella kuntaan uusia investointeja ja yrityksiä • kehittää kunnan ja yrittäjien välisiä vuorovaikutusta • parantaa kunnan yrittäjyysilmapiiriä ja imagoa • kehittää edelleen yhteistyötä elinkeinotoimijoiden ja lähikuntien kanssa • markkinoida kuntaa muuttokohteena uusille asukkaille • kehittää kunnan elinkeinotoimen kehittämiseen tähtäviä toimia kuntastrategian mukaisesti 						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	1 433		93 630	100,0		
Toimintamenot	-228 222	-349 390	-392 647	12,4	-299 017	-299 017
Toimintakate	-226 789	-349 390	-299 017	-14,4	-299 017	-299 017
Tilikauden ylij./alij.	-226 789	-349 390	-299 017	-14,4	-299 017	-299 017

Tulosyksikkö	RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUYKSIKKÖ
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Yksikkö vastaa kunnan ruoka- ja siivouspalveluiden järjestämisestä.</p> <p>Ruokapalveluiden asiakkaiden hyvinvoinnista huolehditaan tarjoamalla täysipainoisia aterioita noudattamalla voimassa olevia suosituksia. Ruokapalveluiden tuottaminen painottuu omaan tuotantoon.</p> <p>Ruokapalveluiden ateriahinnat lasketaan tuotekohteisesti kustannuslaskentaa käyttäen. Vuoden 2020 talousarvion laadinnassa on ensimmäisen kerran käytetty sivistystoimen osalta heidän antamia lukuja ateriamääristä.</p> <p>Siivouspalvelut luovat osaltaan toimintaedellytykset kunnan tiloissa toimiville ylläpitämällä ja parantamalla tilojen puhtaus- ja hygieniatasoa. Perustoiminnot toteutetaan omana työnä, jota täydennetään sisäisenä ostopalveluna.</p> <p>Kuntastrategiaa toteuttavat toimenpiteet:</p> <p>Lisätään lähiruoan käyttöä julkisissa ateriapalveluissa ja määritellään lähiruoka siten, että se on tuoretta ja jäljitettävää mahdollisimman lähellä tuotettua suomalaista ruokaa, jonka alkuperä, tuottaja ja valmistaja tiedetään. Lisäksi selvitetään toiminnan järjestämistä vaihtoehtoja.</p> <p>Nostetaan kouluruoan arvostusta ja maittavuutta.</p>	

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	1 414 649	1 306 791	1 397 294	6,9	1 397 294	1 397 294
Toimintamenot	-1 312 086	-1 298 309	-1 390 895	7,1	-1 390 895	-1 390 895
Toimintakate	102.564	8 482	6 399	-24,6	6 399	6 399
Tilikauden ylij./alij.	91,119	344	205	-40,5	205	205

Talousarvion laadinnassa käytetyt henkilöstöresurssit:

Henkilömäärä	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilötyövuosina	47,95	44,95	44,95	44,95

Talousarviovuodelle 2020 esitettävät uudet sekä muutetut virat ja tehtävät

Talousarviossa esitetään työsuunnittelijan tehtävän jatkamista 5.5.2020 jälkeen. Palkkaukseen tarvittavat määrärahat sisältyvät talousarvioon.

IT-tukihenkilö tulee Virtain kaupungin kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen lakattua sopimuksen mukaisesti Ruoveden kunnan palvelukseen hallinto- ja talousosastolle ns. vanhana työntekijänä. Palkkausmäärärahat sisältyvät talousarvioon.

Hallinto- ja talousosastolta poistuu vuoden 2019 lopussa ja vuoden 2020 kuluessa 5 tehtävää, joita ei täytetä.

Osasto	HALLINTO- JA TALOUSOSASTO YHTEENSÄ					
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	2.187.258	2 044 525	2 158 384	5,6	2 064 754	2 064 754
Toimintamenot	-4.100.570	-4 272 620	-4 041 856	-5,4	-4 208 226	-4 198 226
Toimintakate	-1 913 312	-2 228 095	-1 883 472	-15,5	-2 143 472	-2 133 472
Tilikauden ylij./alij.	-1 952 345	-2 264 512	-1 897 141	-16,2	-2 157 141	-2 147 141

Huomioita yksikkörakenteen muutoksista ja sen vaikutuksesta lukujen vertailukelpoisuuteen: Osastolle on budjetoitu kokonaisuudessaan kunnanhallituksen edellyttämä 250 000 euron säästötavoite pienentämään talousarvion alijäämää.

Hallinto- ja talousosaston toimintamenoissa on matkailupalveluiden ja kuntamarkkinoinnin kustannuspaikalla 30 000 euron varaus Helvetinkolun tie kohdassa avustukset yhteisöille.

5.2 SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO (Virtain ja Ruoveden sosiaali- ja terveystalouden yhteistoiminta-alue)

Ruoveden kunnanvaltuusto on tehnyt päätöksen siitä, että Ruovesi purkaa Virtain ja Ruoveden sosiaali- ja terveystalouden yhteistoimintasopimuksen. Valtuusto nimesi työryhmän valmistelemaan sopimuksen purkamista. Virtain ja Ruoveden sosiaali- ja terveystalouden yhteistoimintasopimus päättyy 31.12.2019. Valtioneuvosto velvoitti päätöksellään 29.1.2019 Ruoveden kuntaa järjestämään sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut Virtain kaupungin kanssa edelleen siten kuin kunnat ovat sopineet yhteistoiminnasta. Ruoveden kunta valitti päätöksestä Korkeimpaan hallinto-oikeuteen 22.2.2019. Asian käsittely on edelleen kesken korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vuoden 2020 talousarvio on valmisteltu valtioneuvoston päätöksen velvoittamana nykyisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Virtain kaupungin kanssa.

Ruoveden kunnan sosiaali- ja terveystalouden tilaus Virtain kaupungille vuodelle 2020 on kokonaisuudessaan 20,1 M€. Virtain kaupunginvaltuusto on tehnyt ja hyväksynyt oman talousarvioesityksensä, jonka mukaan Ruoveden kunnan maksuosuus nousee 1.072.836 euroa, ollen Virtain valtuuston hyväksymässä talousarviossa 21.345.372. euroa. Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan edustajien kokouksessa 13.11.2019 sovittiin, että Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan maksuosuus eroaa toisistaan, kummankin kunnan tilintarkastajat ovat todenneet, että heillä ei ole huomautettavaa menettelystä. Ruoveden kunta valmistelee yhdessä Virtain kaupungin ja palveluja tuottavan Keiturin Soten kanssa tammikuun 2020 loppuun mennessä esityksen, jolla päästään Ruoveden kunnan talousarvion 20,1 miljoonaa euroa mukaiseen tilaukseen. Virtain kaupunki alentaa omassa talousarviossaan Ruoveden kunnan maksuosuutta sitä mukaa kun perusturvalautakunta tekee päätöksiä kustannussäästöistä. Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Ruoveden kunta maksaa toteutuneet sote-kustannuksensa.

Tammikuun loppuun mennessä tehtävän esityksen osa-alueita ovat muun muassa palvelusetelin käyttöönoton tai palvelujen kilpailutuksen mahdollisuuksien selvittäminen, vuodeosastojen tulevaisuuden toimintavaihtoehtojen selvittäminen yhteistoiminta-alueella sekä ikäihmisten asumispalvelujen tuottamispaikkojen (tilat) selvitys.

Valtakunnallinen maakuntamalliin perustuvat sote-valmistelu on käynnistynyt uudelleen.

Tulosyksikkö	SOSIAALI- JA TERVEYSTALOUDELLISET TUKIPALVELUT					
<i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i>						
Virtain kaupunki on jyvittänyt terveystaloudeiden tukitoimintojen kustannukset sosiaali- ja terveystaloudeiden tulosalueiden kustannuksiin selkeyttääkseen raportointia.						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot						
Toimintakate						
Tilikauden ylij./alij.						

Tulosyksikkö		PERUSTERVEYDENHUOLTO				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Yhteistoiminta-alueen terveyskeskuksissa järjestetään kiireellistä ja kiireetöntä hoitoa arkisin virka-aikana. Lääkäripäivystystä yöaikaan ja viikonloppuisin järjestetään Tampereen Acutassa.</p> <p>Vuodeosastolla jatketaan kuntouttavan toiminnan kehittämistä edelleen. Kuntouttavan työotteen tuominen hoitotyöhön enenevässä määrin terveyskeskusten akuuttiosastoille on tärkeää, koska useat asiakkaat ovat ikäihmisiä, joiden toimintakykyä kotikuntoiseksi tulee tukea mahdollisuuksien rajoissa.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot	-4 364 587	-4 373 137	-4 239 266	-3,1	-4 154 481	-4 112 936
Toimintakate	-4 364 587	-4 373 137	-4 239 266	-3,1	-4 154 481	-4 112 936
Tilikauden ylij./alij.	-4 364 587	-4 373 137	-4 239 266	-3,1	-4 154 481	-4 112 936

Tulosyksikkö		ERIKOISSAIRAANHOITO				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Erikoissairaanhoidon palveluita ostetaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. Ruovesi ja Virrat muodostavat yhteisen tilaajarenkaan. Talousarviovuoden 2020 talousarvioehdotuksessa on varattu Pirkanmaan sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon palveluiden ostoon Ruoveden osalta -7 058 013 € sekä kalliin hoidon tasausmaksuun 300 000 €. Ruoveden erikoissairaanhoidon palvelusopimus Pirkanmaan sairaanhoitopiirille sisältää myös ensihoidon, kehitysvammahuollon palvelun, erityisvelvoitemaksun ja välitettävät palvelut.</p> <p>Ruoveden kunta ottaa käyttöön erikoissairaanhoidon ohjausjärjestelmän pilotin.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot	-6 478 016	-7 523 076	-7 058 013	-6,2	-6 916 853	-6 847 684
Toimintakate	-6 478 016	-7 523 076	-7 058 013	-6,2	-6 916 853	-6 847 684
Tilikauden ylij./alij.	-6 478 016	-7 523 076	-7 058 013	-6,2	-6 916 853	-6 847 684

Tulosyksikkö	SOSIAALITYÖ					
<p><i>Taloustarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Sosiaalihuoltolain mukaisiin yleisiin sosiaalipalveluihin kuuluvat mm. sosiaalityö ja -ohjaus, päihde- ja mielenterveystyö, kasvatus- ja perheneuvola, omaishoidon tuki ja asumispalvelut. Erityislainsäädännön perusteella tarjottavia kunnallisia sosiaalipalveluja ovat mm. vammaispalvelut ja kehitysvammaisten erityishuolto, toimeentulotuki, lastensuojelu, kuntouttava työtoiminta, lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyvä sovittelu ja perhehoito. Sosiaalipalvelut jaetaan subjektiivisen oikeuden palveluihin ja määrärahasidonnaisiin palveluihin. Subjektiivinen oikeus tarkoittaa sitä, että asiakkaalle on myönnettävä palvelu, jos hän täyttää kriteerit. Useat vammaispalvelut ovat edellä mainittuja subjektiivisia palveluja. Määrärahasidonnaisia palveluja ovat mm. omaishoidon tuki ja sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu.</p> <p>Ruoveden sosiaalitoimistossa on kaksi työntekijän virkaa ja lisäksi sosiaalitoimiston työntekijöihin kuuluvat perhetyöntekijä ja toimistosihteri.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot	-1.674.572	-1 874 652	-1 679 547	-10,4	-1 645 956	-1 629 497
Toimintakate	-1.674.572	-1 874 652	-1 679 547	-10,4	-1 645 956	-1 629 497
Tilikauden ylij./alij.	-1.674.572	-1 874 652	-1 679 547	-10,4	-1 645 956	-1 629 497

Tulosyksikkö	KEHITYSVAMMAHUOLTO					
<p><i>Taloustarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminnasta osa on siirretty Virroille kehitysvammaisten toimintakeskus Ahjoon. Osa toiminnasta ostetaan Honkala-kodilta, kuten myös asumisen tukipalvelut keskustassa. Asumispalveluja hankitaan muun muassa Mänttä-Vilppulasta, Autismisäätiöltä ja Esperiltä.</p> <p>Kehitettäviä alueita ovat yhteistoiminta-alueella tarkoituksenmukainen työtoiminta, ostopalveluiden oikeanlainen kohdentuminen, sillä osa ostopalvelupaikoista on kalliita.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot	-1 012 912	-1 000 697	-1 133 418	13,3	-1 110 749	-1 099 642
Toimintakate	-1 012 912	-1 000 697	-1 133 418	13,3	-1 110 749	-1 099 642
Tilikauden ylij./alij.	-1 012 912	-1 000 697	-1 133 418	13,3	-1 110 749	-1 099 642

Tulosyksikkö		KOTI- JA VANHUSTYÖ				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Tulosalueeseen kuuluvat kotihoito (kotipalvelu ja kotisairaanhoidon yhdistettynä) sekä tukipalveluna ateria-, asiointi-, kylvytys- ja turvapuuhelinpalvelu. Lisäksi tulosalue sisältää Kotirannan Koivukodin laitoshoidon sekä Kuusikodin ja Mäntykodin tehostetun palveluasumisen yksiköt,</p> <p>Honkalassa toimivan Majakan tehostetun palveluasumisen yksikön ja Honkalalta ostetun kuntouttavan päivätoiminnan sekä Harjukodin Toivolan laitoshoidon ja Tyynelän tehostetun palveluasumisen yksiköt. Tulosalueeseen kuuluvat myös 65-vuotiaiden sekä sotainvalidien omaishoito.</p> <p>Tammikuun loppuun 2020 tehdään selvitys ja esitys vanhustyön asumispalvelupaikoista.</p> <p>Omaishoitajien tuen määräraha pidetään tasolla, joka mahdollistaa tuen myöntämisen kaikille kriteerit täyttävälle henkilölle.</p> <p>Omaishoitajille tarkoitettuja palveluja tuotetaan yhteistyössä Honkala-kodin kanssa heidän tiloissaan.</p> <p>Kotihoidossa jatketaan kehittämishanke, jonka tavoitteena on parantaa työntekijöiden työviihtyvyyttä, asiakaspalvelua ja lisätä kustannustehokkuutta.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot	-6 284 667	-6 353 132	-5 989 756	-5,7	-5 869 961	-5 811 261
Toimintakate	-6 284 667	-6 353 132	-5 989 756	-5,7	-5 869 961	-5 811 261
Tilikauden ylij./alij.	-6 284 667	-6 353 132	-5 989 756	-5,7	-5 869 961	-5 811 261

Tulosyksikkö		SOTE-MUUTOSPROJEKTI				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Tulosyksikköön sisältyvät muutosjohtajan palkkauskustannukset ja muutosprojektiin liittyvät palvelujen ostot. KHO:n päätöksen saapumisen jälkeen varaudutaan toimimaan päätöksen mukaisella alueella, joko nykyisessä yhteistoiminta-alueessa tai yhteistoiminta-aluetta vaihtaen.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot		-400 000	-100 000	-75		
Toimintakate		-400 000	-100 000	-75		
Tilikauden ylij./alij.		-400 000	-100 000	-75		

Tulosyksikkö	MUU SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO					
<i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i>						
Tulosyksikkö sisältää ympäristöterveydenhuollon ostopalvelut Keuruun kaupungilta sekä sosiaali- ja terveysosaston KuEL-perusteiset maksut.						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot	-525 618	-540 563	-566 005	4,7	-566 005	-566 005
Toimintakate	-525 618	-540 563	-566 005	4,7	-566 005	-566 005
Tilikauden ylij./alij.	-530 560	-545 501	-567 247	4,0	-567 247	-567 247

Osasto	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ					
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot	-20 340 372	-22 065 257	-20 766 005	-5,9	-20 264 005	-20 067 025
Toimintakate	-20 340 372	-22 065 257	-20 766 005	-5,9	-20 264 005	-20 067 025
Tilikauden ylij./alij.	-20 345 313	-22 070 195	-20 767 247	-5,9	-20 265 247	-20 068 267

5.3 SIVISTYSOSASTO

Sivistyslautakunnan alainen toiminta

Tulosityksikkö	OPETUSTOIMINNAN HALLINTO
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Toiminnan päätavoitteet:</p> <p>Sivistyslautakunnan tehtävänä on kasvatuksen ja koulutuksen peruspalvelujen ja niiden vaatimien tukipalveluiden järjestäminen kuntalaisille varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön sekä vapaa-ajan toiminnan osalta. Palvelujen tuottajina ovat ryhmäperhepäivähoito, päiväkodit, koulut ja oppilaitokset, kirjasto sekä toimiva hallinto. Sivistystoimen palveluksessa työskentelee yhteensä 89 henkilöä. Vapaan sivistystyön osalta yhteistyötä tehdään Autereopiston ja Merikanto-opiston kanssa. Lukiokoulutusta hallinnoi Sastamalan koulutuskuntayhtymä (Sasky).</p> <p>Toiminnan ja tulosten parantaminen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Laadukkaita ja monipuolisia sivistyspalveluita tuotetaan yhteistyötä syventämällä ja verkostoitumalla oman kunnan sisällä, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Työtä, osaamista ja vastuuta jaetaan joustavan tasaisesti. 2. Palveluiden järjestämisessä painotetaan asiakaslähtöistä, ennaltaehkäisevää ja osallistavaa toimintaa. 3. Palveluita järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti. Toteutumista mitataan osavuosi- ja tilinpäätöstietojen avulla. 4. Palveluita kehitetään mm. erilaisten hankkeiden kautta. <p>Osaava työvoima ja hyvinvoinnin edistäminen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kehitetään vahvuuksiin ja onnistumisiin keskittyvää vuorovaikutusta johtamisessa ja toiminnassa. 2. Mahdollistetaan henkilöstön osaamisen kehittyminen ja hyvinvointi täydennyskoulutusta tarjoamalla sekä keskinäistä yhteistyötä lisäämällä. 3. Käytetään varhaisen tuen mallia henkilöstöjohtamisessa. 4. Henkilöstön työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseksi järjestetään tyhy-päiviä sekä maksuttomia liikuntavuroja (uinti, kuntosali, salibandy).	

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	44 447	52 360	28 757	-45,1	28 757	28 757
Toimintamenot	-221 962	-256 165	-216 685	-15,4	-216 685	-216 685
Toimintakate	-177 516	-203 805	-187 928	-7,8	-187 928	-187 928
Tilikauden ylij./alij.	-177 516	-203 805	-187 928	-7,8	-187 928	-187 928

Tulosyksikkö	VARHAISKASVATUS
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Toiminnan ja tulosten parantaminen</p> <p>Tavoitteena on tuottaa kuntalaisille tarkoituksenmukaisia, joustavia ja laadukkaita varhaiskasvatuksen palveluja. Palvelujen tarjonta on monipuolista: 30 %, 60 %, 80 % ja 100 % palvelu sekä tilapäinen hoito. Toiminta perustuu Ruoveden kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan (VASU). Lisäksi jokaiselle lapselle laaditaan yhteistyössä huoltajien kanssa lapsen VASU, jonka toteutumista seurataan ja arvioidaan. Arvioinnin kautta toimintaa kehitetään. Kehittämisen lähtökohtana on tiivis yhteistyö kunnan eri sektoreiden välillä. Tavoitteena on ennaltaehkäisevä, asiakaslähtöinen ja osallistava toiminta.</p> <p>Yhteistyötä tehdään:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yksiköiden sisällä tiimityön kautta • eri varhaiskasvatussyksiköiden välillä toiminnan laadun ja tehokkuuden varmistamiseksi (esim. henkilöstön liikkuvuus sijaisuuksien järjestämisessä) • perheiden kanssa osallistamalla lapset ja aikuiset toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen mm. pitämällä VASU-keskusteluita ja yhteisiä tilaisuuksia sekä toteuttamalla kyselyitä. Saatua palautetta arvioidaan ja toimintaa kehitetään. • perheiden kanssa Lapset puheeksi – menetelmän avulla tarkoituksena varhainen puuttuminen ja perheiden tukeminen. Lapset puheeksi –keskustelu käydään 3-vuotiaiden lasten huoltajien kanssa. • sosiaalitoimen ja lastenneuvolan sekä koulu-terveydenhoidon ja kasvatus- ja perheneuvolan kanssa. 	

- kunnan eri sektoreiden kanssa esim. koulut, vanhuspalvelut, kulttuuri, vapaa-aika, liikunta-toimi. Osallistutaan kunnan Laku-ryhmään (lasten ja nuorten kulttuuri).
- Ylä-Pirkanmaan kuntien varhaiskasvatuksen järjestäjien kanssa tavoitteena uusien käytänteiden kehittäminen, vertaistuen saaminen

Varhaiskasvatuksen vaihtoehtona maksetaan lasten kotihoidontukea n. 40 ruovesiläiselle lapselle.

Varhaiskasvatuksen kustannuskehitystä seurataan laskemalla yksikköhinnat (kustannukset/lapsi).

Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten lukumäärä saattaa vaihdella paljon talousarviovuoden aikana. Sen vuoksi tarvittavan henkilöstömäärän ennustaminen on vaikeaa. Tällä hetkellä perhepäivähoitajia on vähän ja varhaiskasvatusyksiköt ovat ihan täynnä.

Hyvinvointi:

Mahdollistetaan henkilöstön osaamisen kehittyminen ja hyvinvointi täydennyskoulutusta tarjoamalla sekä keskinäistä yhteistyötä lisäämällä. Käydään vuosittain kehityskeskustelut henkilöstön ja esimiehen välillä. Henkilöstön työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseksi on mahdollisuus maksuttomaan kuntosalin ja uima-altaan käyttöön (Honkala).

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	130 022	105 000	103 000	-1,9	103 000	103 000
Toimintamenot	-1 541 640	-1 514 205	-1 693 425	11,8	-1 853 425	-1 853 425
Toimintakate	-1 411 618	-1 409 205	-1 590 425	12,9	-1 750 425	-1 750 425
Tilikauden ylij./alij.	-1 416 050	-1 412 159	-1 594 856	12,9	-1 754 856	-1 754 856

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Toiminnan ja tulosten parantaminen

Tavoitteena on perusopetuksen kokonaisvaltainen pedagoginen kehittäminen OPS 2016 mukaisessa hengessä.

- OPS 2016 mukaisen oppimiskäsityksen omaksuminen
- opetuksen kehittäminen koulutuksen avulla sekä opetushenkilöstön keskinäistä yhteistyötä lisäämällä (tiimit, tutortoiminta), uusien opetusjärjestelyiden vakiinnuttaminen
- opetussuunnitelmien päivittäminen, arviointikäytäntöjen kehittäminen oppimiseen ja kouluyhteisöjen toimintaan liittyen
- erityisopetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen erityisopetuksen kehittämissuunnitelmaa toteuttaen, sen toteutumista arvioiden ja toimintaa kehittämällä

Toiminnan laadukasta ja kustannustehokasta järjestämistä suunnitellaan ja seurataan tarkasti sekä reagoidaan muutostarpeisiin. Varmistetaan, että opetusryhmät ovat pedagogisesti ja taloudellisesti kestäväällä pohjalla. Koulun yhdysluokat ryhmitellään luokkakokojen mukaan tarkoituksenmukaisesti niin kauan kuin erityisen pieniä luokkaryhmiä kouluilla on. Esiopetusjärjestelyt kyläkouluilla toteutetaan yhdessä 1–2-luokkien opetuksen kanssa. Järjestetään lasten iltapäivätoiminta tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.

Tarkastellaan perusopetuksen opettajien virkoja sekä avustajien toimenkuvia oppilasmäärää vastaavaksi: lukumäärä ja rakenne. Varaudutaan mahdollisiin oppilasmäärien muutoksiin.

Hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäiseminen

Oppilaille luodaan turvallinen oppimisympäristö järjestämällä toimivat oppilashuoltopalvelut: riittävät kuraattori-, psykologi- ja terveydenhoitopalvelut sekä arvioimalla ja kehittämällä oppilashuoltosuunnitelmien mukaista toimintaa. Oppilaiden hyvinvointia mitataan erilaisin kyselyin (mm. kiusaamiskyselyt, hyvinvointiprofiili, terveystarkastukset).

Kouluyhteisön hyvinvointia tuetaan lisäämällä liikuntaa ja toiminnallisuutta monipuolisia opetusmenetelmiä, sekä koulun ulkopuolista opetusta hyödyntäen ja liikunnallista välituntitoimintaa kehittämällä (liikkuva koulu, kerhotoiminta)

Yhteisöllinen toimintakulttuuri on laadukkaan peruso-

petuksen, oppimisyhteisön hyvinvoinnin ja oppimis-
motivaation edellytys. Sitä rakennetaan toimivalla
yhteistyöllä henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien kanssa.

- Yhteistyö perustuu arvostavaan ja toisia kun-
nioittavaan vuorovaikutukseen. Vuorovai-
kutuksen lähtökohtana on positiivinen peda-
gogiikka sekä vahvuuksien ja mahdollisuuksien
näkeminen oppimistilanteissa.
- Oppilaiden osallisuutta toimintakulttuurin ke-
hittämisessä lisätään (oppilaskunta, kum-
mitoiminta, tukioppilastoiminta, ry-
hmänohjaustunnit, yhteistyö ruoka- ja si-
ivouhuollon kanssa).
- Kodin ja koulun yhteistyötä kehitetään (esim.
viestintä, tiedotus, keskustelut) ja vanhem-
pintoimikuntien toimintaa tuetaan.

Yhteistyötä kehitetään varhaiskasvatuksen ja peruso-
petuksen välillä (esim. nivelkohdat, henkilöstön
yhteistyö, iltapäivätoiminta). Yhteistyötä lisätään 3.
sektorin toimijoiden kanssa (ikäihmiset, yhdistykset,
yritykset).

Arviointijärjestelmän kehittäminen:

- opetustoiminnan laadun seuranta (mm. kyselyt,
valtakunnalliset kokeet), lukuvuosisuunnitelmi-
en toteutumisen arviointi
- perusopetuksen kustannuskehitystä seurataan
laskemalla yksikköhinnat
(kustannukset/oppilas)
- opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehit-
täminen (kehityskeskustelut, täydennyskoulu-
tus, sisäinen koulutus)
- työyhteisöjen työhyvinvoinnin ylläpito ja kehit-
täminen (työhyvinvointiprofiili).

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	114 552	94 300	90 100	-4,5	90 100	90 100
Toimintamenot	-3 791 876	-3 788 414	-4 130 872	9,0	-4 130 872	-4 130 872
Toimintakate	-3 677 324	-3 694 114	-4 040 772	9,4	-4 040 772	-4 040 772
Tilikauden ylij./alij.	-3 677 352	-3 694 137	-4 040 790	9,4	-4 040 790	-4 040 790

Tulosyksikkö		RUOVEDEN LUKIO (hallinto, opetustoim.kv.toiminta)				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Osaava työvoima ja syrjäytymisen ehkäisy</p> <p>Tavoitteena on säilyttää vetovoimainen lukiokoulutus Ruovedellä markkinointia ja toiminnan sisältöjä kehittämällä yhteistyössä Saskyn kanssa. Lukiossa on mahdollista opiskella ratsastusta sekä harjoitella tavoitteellisesti esim. jääkiekkoa, pesäpalloa ja elektronista urheilua. Uutena linjana lukiossa on tarjolla eläinlääketieteellinen linja. Koulutuksen määrällisistä ja laadullisista tavoitteista sovitaan tarkemmin SASKY koulutuskuntayhtymän ja Ruoveden kunnan välillä vuosittain tehtävässä sopimuksessa.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	111 773	91 000	110 000	20,9	110 000	110 000
Toimintamenot	-444 587	-364 219	-450 822	23,8	-450 822	-450 822
Toimintakate	-332 814	-273 219	-340 822	24,7	-340 822	-340 822
Tilikauden ylij./alij.	-332 814	-273 219	-340 822	24,7	-340 822	-340 822

Tulosyksikkö		MUUT OPPILAITOKSET				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy</p> <p>Tavoitteena on taata lapsille ja nuorille mahdollisuus harrastaa ja opiskella musiikkia soittaen, laulaen ja tanssien. Merikanto-opisto tuottaa Ruovedellä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaiset palvelut musiikin ja tanssin taiteenaloilla. Lisäksi järjestetään varhaisiän musiikkikasvatusta eli muskariopetusta ja tanssin opetusta.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot	-58 599	-58 240	-54 530	-6,4	-54 530	-54 530
Toimintakate	-58 599	-58 240	-54 530	-6,4	-54 530	-54 530
Tilikauden ylij./alij.	-58 599	-58 240	-54 530	-6,4	-54 530	-54 530

Tulosyksikkö		RUOVEDEN OPISTO				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Hyvinvointi, osaava työvoima ja syrjäytymisen ehkäisy</p> <p>Ruoveden Opisto tarjoaa monipuolisesti vapaan sivistystyön opetusta lapsille, nuorille ja aikuisille. Tavoitteena on edistää elinikäistä oppimista ja tarjota harrastusmahdollisuuksia kaikenikäisille.</p>						

Opiston toiminnassa yhteistyö jatkuu Mänttä-Vilppulan Autere-opiston kanssa. Kurssitarjontaa suunniteltaessa otetaan huomioon kuntalaisten toiveet.

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	12 408	12 400	7 000	-43,5	7 000	7 000
Toimintamenot	-150 666	-156 472	-147 223	-5,9	-147 223	-147 223
Toimintakate	-138 258	-144 072	-140 223	-2,7	-140 223	-140 223
Tilikauden ylij./alij.	-138 258	-144 072	-140 223	-2,7	-140 223	-140 223

Tulosyksikkö KIRJASTOPALVELUT

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Kirjastotoimintaa ohjaa laki yleisistä kirjastoista: Kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Tehtävän hoitamiseksi yleisellä kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. (Kirjastolaki 6§)

Toiminnallaan kirjasto edistää sivistyksellisiä perusoi-
keuksia, lukutaitoa ja elinikäistä oppimista. Palveluillaan kirjasto tarjoaa myös virkistystä ja tuottaa hyvinvointia kaikenikäisille. Toimintaa seurataan toteutumien, tilas-
tojen, tunnuslukujen ja palautteen avulla.

Tavoitteet ja painopisteet

Palvelujen aktiivinen käyttö: tavoitteena vähintään
valtakunnallinen keskiarvo; tunnuslukuina
käynnit/asukas ja lainat/asukas.

Yhteistyö: Kehitetään palveluja yhteistyössä asiakkaiden
ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa; jatketaan
yhteistyötä eri paikallisten toimijoiden kanssa,
painopisteenä varhaiskasvatus- ja kouluyhteistyö.

PIKI-yhteistyö: yhteistyötä ohjaa yhteistoimintasopimus
ja toimintaohjelma. Lisäksi huomioidaan toiminnassa
PIKIn vuoden 2020 painopistealueet.

Aineistokokoelma: uusiutuvuudesta huolehditaan
laatusuosituksen mukaisilla hankinnoilla ja poistoilla; e-
aineistot hankitaan PIKI-yhteistyönä.

Osaava henkilöstö: jatketaan erityisesti digiosaamisen ja
asiakaspalvelun kehittämistä kohti aktiivista palve-
lukulttuuria Pirkanmaan kehittämiskirjaston aloittamien
hankkeiden puitteissa; hyödynnetään kehittämiskir-
jaston koulutustarjontaa aktiivisesti.

Edistetään kaikenikäisten lukemista ja monipuolista
lukutaitoa mm lukemista edistävillä tapahtumilla.

Kehitetään kirjastoa toiminta- ja oppimisympäristönä
sekä kohtaamis- ja tapahtumapaikkana.

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	11 839	7 610	7 500	-1,4	7 500	7 500
Toimintamenot	-319 649	-320 818	-323 130	0,7	-323 130	-323 130
Toimintakate	-307 810	-313 208	-315 630	0,8	-315 630	-315 630
Tilikauden ylij./alij.	-307 810	-313 208	-315 630	0,8	-315 630	-315 630

Tulosyksikkö	LIIKUNTAPALVELUT					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy</p> <p>Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä, fyysistä aktiivisuutta, liikuntaharrastusta sekä vahvistaa liikunnan kansalaistoiminnan elinvoimaisuutta paikallistasolla.</p> <p>Kuntalaisten liikkumiselle luodaan edellytyksiä kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä. Terveyttä edistävälle liikunnalle luodaan edellytyksiä tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja ja järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.</p> <p>Kunnassa luodaan ja kehitetään erilaisia matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia, kuten mm rakenteilla olevan lähiliikuntapuiston monine erilaisine suorituspaikkoineen luo mahdollisuuden uuden tyyppiselle omaehtoiselle liikkumiselle. Kuntalaisten omaehtoista liikkumista tuetaan ja kannustetaan eri teemoin ja tapahtumin.</p> <p>Kunnan ja seuraväen sekä alueellisten toimijoiden yhteistyötä tuetaan liikuntapalveluiden järjestämisessä. Seura-avustukset jaetaan hyväksytyin perustein.</p> <p>Aktivoinnin painopisteenä ovat työ- ja ikäihmisten terveysliikunnan lisääminen sekä liikkumattomien lasten ja nuorten saaminen liikuntaharrastusten pariin. Voimaa vanhuuteen mentorointikuntana koulutamme vertaisohjaajia ja kehitämme muiden toimijoiden kanssa yhdessä uudentyyppisiä ikäihmisten ryhmäliikuntamuotoja.</p> <p>Liikuntatoimi huolehtii Urheilukeskuksen ja siihen liittyvien liikuntapaikkojen kunnossapidosta ja kunnostuksesta. Jokaisen kyläkoulun yhteydessä ylläpidetään lähiliikuntapaikka.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	45 734	17 000	33 500	97,1	33 500	33 500
Toimintamenot	-295 870	-258 746	-317 875	22,9	-317 875	-317 875
Toimintakate	-250 136	-241 746	-284 375	17,6	-284 375	-284 375
Tilikauden ylij./alij.	-261 357	-250 533	-294 591	17,6	-294 591	-294 591

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy

Nuorisotoimen tavoitteena on edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistumista sekä tukea nuorten itsenäistymistä. Työtä tehdään nuorisolain hengessä, missä lähtökohtana on mm. yhteisöllisyys, yhteisvastuu, ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja tasa-arvo, sekä nuorten kasvun tukeminen ja elinolojen parantaminen.

Työmuotojamme ovat järjestöjen tukeminen, toimintaryhmien ohjaaminen, leiritoiminta, retket, kulttuuri- ja nuorisotapahtumat sekä nuorisotila Vintin toiminta.

Nuorten kasvun tukemiseksi toimimme yhteistyössä vanhempien, koulujen, seurakunnan, järjestöjen sekä muiden nuorisotyötä tekevien kanssa.

Etsivä nuorisotyö:

Opetus- ja kulttuuriministeriö avustaa etsivän nuorisotyöntekijän palkkaamista aluehallintoviraston kautta jaettavilla avustuksilla. Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö on syrjäytymistä ehkäisevää toimintaa.

Etsivän työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella, tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa.

Ruoveden etsivä nuorisotyö toimii myös Pirkanmaan alueen etsivän nuorisotyön koordinaattorina. Tehtävä on aluehallintoviraston nimeämä ja tehtävän suorittamiseen saa erillisen 100% rahoituksen aluehallintovirastosta.

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	54 436	56 800	56 250	-1,0	56 250	56 250
Toimintamenot	-155 303	-160 674	-170 983	6,4	-170 983	-170 983
Toimintakate	-100 867	-103 874	-114 733	10,5	-114 733	-114 733
Tilikauden ylij./alij.	-100 867	-103 874	-114 733	10,5	-114 733	-114 733

Tulosyksikkö	KULTTUURITYÖ					
---------------------	---------------------	--	--	--	--	--

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Hyvinvointi ja kulttuurin edistäminen

Kulttuuritoimen tavoitteena on edistää myönteistä kuntakuvaa, vaalia arvokkaita kulttuuriperinteitä ja luoda hyvinvointia tarjoamalla kulttuurielämyksiä sekä osallistamalla ihmisiä aktiiviseen toimintaan. Kulttuuri-toimi järjestää tapahtumia ja yhteiskunnallisia tilaisuuksia sekä tukee omaehtoista harrastus- ja yhdistystoimintaa. Kulttuuritoimi toimii yhteistyössä taiteen eri alueilla ja eri ikäryhmät huomioiden.

Toimintaan kuuluu

- tiettyjen tapahtumien järjestäminen myös yhteistyössä sidosryhmien kanssa (Noitakaräjät, itsenäisyysjuhla, Runeberg-tilaisuudet, Noitien yö)
- Ruoveden kotiseutumuseon toiminnan suunnittelu ja kehittäminen.
- Ruoveden kesäesitteen toimittaminen
- Lasten ja nuorten kulttuurityöryhmän toiminta, Lasten Pirkkaset -yhteistyöverkostossa toimiminen
- Viljamakasiinin taidenäyttelytoiminnan organisointi ja muun kesätoiminnan suunnittelu ja kehittäminen
- Pyynikkilän kesätoiminnan järjestäminen yhteistyössä yhdistysten kanssa.

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	9 703	9 100	8 150	-10,4	8 150	8 150
Toimintamenot	-73 598	-76 346	-83 494	9,4	-83 494	-83 494
Toimintakate	-63 895	-67 246	-75 344	12,0	-75 344	-75 344
Tilikauden ylij./alij.	-63 895	-67 246	-75 344	12,0	-75 344	-75 344

Henkilöstökustannusten perustana oleva henkilöstömäärä:

	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilömäärä				
Henkilötyövuosina	89	89	89	89

Talousarviossa esitetään erityisluokanopettajan viran perustamista 1.8.2020 alkaen. Palkkaukseen tarvittavat määrärahat sisältyvät talousarvioon.

Osasto	SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ					
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	534 912	445 570	444 257	-0,3	444 257	444 257
Toimintamenot	-7 053 751	-6 954 299	-7 589 039	9,1	-7 749 039	-7 749 039
Toimintakate	-6 518 839	-6 508 729	-7 144 782	9,8	-7 304 782	-7 304 782
Tilikauden ylij./alij.	-6 534 518	-6 520 493	-7 159 447	9,8	-7 319 447	-7 319 447

5.4 TEKNINEN OSASTO

Teknisen toimen päävastuualueen tehtävänä on maankäytön suunnittelun, rakentamisen ja sen valvonnan, ympäristönsuojelun, tie- ja liikenneväyläverkoston sekä teknisen huollon hoitaminen, kehittäminen ja yhteensovittaminen kunnassa siten, että elinkeinoelämän toimintaedellytykset turvataan, ja kuntalaisilla on nyt ja tulevaisuudessa terveellinen, turvallinen, virikkeellinen ja viihtyisä elinympäristö.

Teknisten palvelujen tuottamisessa ja ylläpitämisessä kuntalaisille pyritään kestävän kehityksen mukaisiin, tasa-arvoisesti kuntalaisten hyvinvointiin kohdistuviin, taloudellisesti edullisiin ja kestäviin ratkaisuihin.

Teknisen osasto jakautuu kahteen lautakunnan alaiseen toimintaan: tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta. Lisäksi vesilaitos toimii omana taseyksikkönään. Vesilaitoksen johtokuntana toimii tekninen lautakunta. Vuoden 2020 aikana tarkastellaan lautakuntien yhdistämisen vaikutuksia hallintosäännön uudistamisen yhteydessä.

Vuokra-asunto toiminnat siirtyvät tekniselle osastolle hallintosäännön uudistuksen myötä. Vuokra-asunnoista vastaa kunnan omistama Ruoveden Asunnot Oy, jonka isännöintipalvelut tekninen osasto tuottaa.

Voimassaolevan kuntastrategian tavoitteena on olla elinvoimainen, hyvän arjen kunta. Tekniselle toimialalle strategiassa on kaksi kehitettävää pääkohtaa: rakennetun ympäristön viihtyvyys ja mahdollistava maankäyttö. Nämä kohdat viitoittavat teknisen osaston kehitystyötä vuodelle 2020.

Teknisen lautakunnan alainen toiminta

Tulosityksikkö	TEKNINEN HALLINTO
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p><u>Henkilöstötavoitteet:</u> Osaston vahvuus vuoden 2020 alussa on 19 kokoaikaista ja kaksi osa-aikaista työntekijää. Lisäksi ostopalvelusopimuksella on hankittu ympäristötarkastajan viranhoito Virtain kaupungilta.</p> <p><u>Laatutavoitteet:</u> Hallinnon laatutavoitteena on suorittaa toimialaansa kuuluvat tehtävät hyvän hallintotavan mukaisesti ottaen huomioon kuntastrategiassa annetut tavoitteet.</p> <p>Henkilöstöhallinnan osalta ammattitaitoa ylläpidetään mm. henkilöstön koulutuksen avulla.</p> <p>Riskien kartoituksessa todettuihin riskikohtiin kiinnitetään toiminnassa huomiota ja merkittävistä asioista raportoidaan osavuosisikatsausten yhteydessä kunnanhallitukselle.</p> <p>Osasto seuraa talouden toteutuvia lukuja kuukausittain. Osavuosisikatsaukset tehdään kunnanhallituksen ohjeistuksen mukaisesti</p> <p><u>Kehitystavoitteet:</u></p> <p>Strategian mukaan ympäristöviihtyisyyden parantaminen ja maankäyttö- ja lupapalveluiden ylläpitäminen nykyisellä tai paremmalla tasolla.</p> <p><u>Taloudellisuustavoitteet:</u> Teknisen osaston toimintatulot ovat vähintään talousarvion mukaiset.</p>	

Toimintamenot ovat korkeintaan talousarvion mukaiset.						
Tilakeskuksen tavoite on saada kiinteistöjen tulot kattamaan käyttö- ja korjausmenot.						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	4 903	3 300	3 500	6,1	3 500	3 500
Toimintamenot	-303 636	-318 635	-321 856	1,0	-321 856	-321 856
Toimintakate	-298 733	-315 335	-318 356	1,0	-318 356	-318 356
Tilikauden ylij./alij.	-311 270	-325 536	-326 116	0,2	-326 116	-326 116

Tulosyksikkö	LIIKENNEVÄYLÄT					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Kadut</p> <p><u>Määrätavoitteet:</u> Katujen hoitomäärien tasossa määrätavoitteena on kunnossapitostandardien mukainen hoito, jolloin vältetään "ylihoito".</p> <p><u>Laatutavoitteet:</u> Laatutavoitteena on pitää kaavatiet ja kevyen liikenteen väylät liikennettä tyydyttävässä kunnossa myös talviaikana siten, että pyritään turvaamaan tienkäyttäjien turvallinen liikkuminen. Taso pyritään pitämään edellisten vuosien tasolla.</p> <p>Katuvalaistus</p> <p><u>Määrätavoitteet:</u> Katuvalaistuksen määrätavoitteeksi on asetettu valaisimien määrään pysyttäminen ennallaan. Katuvalaistuksen energiakulua pyritään madaltamaan investoimalla energiatehokkaisiin lampuihin.</p> <p><u>Laatutavoitteet:</u> Katuvalaistuksen kesäkatkoja ja yösammutuksia jatketaan edellisen vuoden tapaan.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	3 910	3 590	7 090	97,5	7 090	7 090
Toimintamenot	-238 041	-255 226	-266 296	4,3	-266 296	-266 296
Toimintakate	-234 131	-251 636	-259 206	3,0	-259 206	-259 206
Tilikauden ylij./alij.	-433 896	-424 819	-434 816	2,4	-434 816	-434 816

Tulosyksikkö	YKSITYISTIET					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Tekninen lautakunta jakaa tiekunnille yksityistieavustusta määrärahojen ja asetettujen ehtojen puitteissa. Tiekuuntien taloudellinen avustaminen mahdollistaa avustettujen teiden käyttämisen muuhunkin kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvaan liikenteeseen. Tuen tarkoituksena on parantaa tien vaikutuspiirissä asuvien kuntalaisten mahdollisuuksia asua haja-asutusalueella.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Toimintamenot	-159 995	-173 300	-172 500	-0,5	-172 500	-172 500
Toimintakate	-159 995	-173 300	-172 500	-0,5	-172 500	-172 500
Tilikauden ylij./alij.	-159 995	-173 300	-172 500	-0,5	-172 500	-172 500

Tulosyksikkö	YLEISET ALUEET					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p><u>Määrätavoitteet:</u> Yleisiin alueisiin lukeutuvat puistot, leikkipaikat, venesatamat, torit ja muut vastaavat yleiseen käyttöomaisuuteen kuuluvat alueet. Vanhoja kohteita kunnostetaan ja uusitaan lain edellyttämässä laajuudessa.</p> <p><u>Laatutavoitteet:</u> Yleisten alueiden viihtyisyyttä ylläpidetään ja pyritään parantamaan. Leikkipaikoilla rakenteiden ja välineiden kunto pidetään turvallisuusmääräysten edellyttämällä tasolla.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	42 957	27 330	44 100	61,4	44 100	44 100
Toimintamenot	-158 798	-119 387	-121 856	2,1	-121 856	-121 856
Toimintakate	-115 841	-92 057	-77 756	-15,5	-77 756	-77 756
Tilikauden ylij./alij.	-186 793	-145 624	-131 147	-9,9	-131 147	-131 147

Tulosyksikkö	MAA- JA METSÄTILAT
---------------------	---------------------------

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Kunnalla on 23 metsätilaa, yht. 1240 ha. Metsänhoito toteutetaan metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Kunnan metsienhoito on ulkoistettu MHY Pohjois-Pirkalle teknisen lautakunnan ohjaamana.

Määrätavoitteet
Puunmyyntiä on toteutettu vuosina 2014-19 yli kasvutuoton. Pidemmällä aikavälillä tämä ei vastaa hyvää metsienhoidon tapaa. Vuoden 2020 tuottotavoitteet asetetaan talousarviossa.

Laatutavoitteet
Noudatetaan metsänhoitosuunnitelmaa ja hyvää metsänhoitotapaa, joka huomioi myös metsien virkistyskäytön. Huomioidaan pitkällä aikavälillä myös jatkuvapitteinen metsänkasvatus. Aukkohakkuut pyritään tekemään mahdollisimman pieninä alueina. Metsätiet pidetään ajokelpoisina tienvierustojen rai-vauksella ja lanauksilla siten, että kunnostuskierto on noin kolme vuotta.

Metsien monimuotoisuuden turvaamiseksi ja luontotyyppien turvaamiseksi sekä metsälajien taantumisen ehkäisemiseksi sopivat metsätilat ehdotetaan METSO-luonnonhoitohankkeeksi.

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	204 065	277 000	200 000	-27,8	200 000	200 000
Toimintamenot	-79 517	-42 300	-42 300		-42 300	-42 300
Toimintakate	124 548	234 700	157 700	-32,8	157 700	157 700
Tilikauden ylij./alij.	117 223	229 044	151 986	-33,6	151 986	151 986

Tulosyksikkö	MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA
---------------------	------------------------------------

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Lämpölaitokset:

Kunnalla on omistuksessaan kaksi lämpövoimalaa.

Visuvedelle rakennettu voimala on rakennettu kattamaan neljän kerrostalon lämmitys. Visuvedellä on jäljellä kolme kerrostalo joista yksi (A) on ollut tyhjiään keväästä 2017 lähtien.

Ruhanan laitoksen lämmöntuottotarve on pienentynyt alkuperäisestä, emäntäkoulun kiinteistön tehokysynnän hiivuttua. Toiminta pystytään kuitenkin tuottoisana vielä tulevanakin vuonna.

Lämpölaitokset käyttävät lämpölähteenä paikallista hake-energiaa.

Maksulliseen palvelutoimintaan luetaan lisäksi henkilönostin sekä pakettiauto; niiden merkitys on talousarvioissa vähäinen.						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	109 078	103 400	103 400		103 400	103 400
Toimintamenot	-68 672	-71 615	-72 315	1,0	-72 315	-72 315
Toimintakate	40 406	31 785	31 085	-2,2	31 085	31 085
Tilikauden ylij./alij.	20 057	10 048	6 763	-32,7	6 763	6 763

Tulosyksikkö	TILAKESKUS
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Tilakeskus vastaa kunnan omistamien kiinteistöjen isännöinnistä lukuun ottamatta kunnan asuntoyhtiöiden isännöimiä vuokralokiinteistöjä.</p> <p>Tilakeskuksen isännöimissä taloissa on kunnan toimintoja, ulos vuokrattuja kiinteistöjä sekä teollisuus- ja asuinkiinteistöjä. Tilakeskus määrittää sisäisten kohteiden laskennallisen vuokratason. Teollisuus- ja liiketoimintojen vuokralle antamisesta ja vuokrien tasosta päättää elinvoimalautakunta.</p> <p>Määrätavoitteet: Tilakeskuksen vastuualue säilyy ennallaan.</p> <p>Laatutavoitteet:</p> <p>Kiinteistöjen kunto pyritään pitämään rakennuslainsäädännön mukaisessa kunnossa. Pyritään siihen, että rakennusten korjausvelka ei pääse kasvamaan hallitsemattomaksi (pl. Pusunrinne). Rakennusten vanhenevaa talotekniikkaa uusitaan ennakoivasti, jotta vältetään aineellisilta vahingoilta. Tilat pidetään tarkoituksenmukaisessa kunnossa käyttäjien tyytyväisyys huomioiden.</p> <p>Sähköisenhuoltokirjan käyttöä ja hyödyntämistä jokapäiväisessä arjessa lisätään edelleen ja tehostetaan.</p> <p>Taloudellisuustavoitteet: Tilakeskuksen tavoite on saada kiinteistöjen tulot kattamaan käyttö- ja korjausmenot. Ongelmana tyhjä kiinteistö, jolle ei ole löytynyt käyttötarvetta.</p> <p>Yhteisöille mahdollisesti vastikkeetta luovutettavat tilat tulee rahoittaa verovaroin. Näitä luovutettavia kiinteistöjä ei ole huomioitu talousarviossa.</p>	

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	1 978 823	2 046 851	2 080 468	1,6	2 240 468	2 240 468
Toimintamenot	-1.543 506	-1 383 741	-1 408 658	1,8	-1 480 658	-1 480 658
Toimintakate	435 316	663 110	671 810	1,3	759 810	759 810
Tilikauden ylij./alij.	-209 394	-7 444	991	-113,3	-11 009	-11 009

Ympäristölautakunnan alainen toiminta

Tulosyksikkö	KAAVOITUS					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Vuosille 2019–20 on kunnanhallituksen päätöksellä käynnistetty seuraavat kaavahankkeet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohjois-Visuveden asemakaava-alueen muutos ja laajennus (valmis 2020) - Visuveden teollisuusalueen kaavamuutos (valmistui 2019) - Tuuhosen leirikeskuksen ranta-asemakaavan laatiminen (valmis 2020) - Kirkonkylän yläkylän viiden korttelin kaavamuutos (valmis 2020) - Koulukorttelin kaavamuutos päiväkodin rakentamista varten (valmis 2019) - Teollisuusalueen laajennus 7-hallin viereen (valmistuu 2019) - Sammaliston kaavamuutos, okt- ja majoitustoiminnan paikkoja (valmistuu 2019) - Jämkipohjan uusi matkailualue ja teollisuuskorttelin kaavamuutos. (valmistuu 2019) <p>Uusia kaavatarpeita vuodelle 2020 ei ole tiedossa.</p> <p>Lisäksi on käynnissä neljä yksityistä kaavamuutosta.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	238 860					
Toimintamenot	-14 749	-144 000	-94 000	-34,7	-94 000	-94 000
Toimintakate	224 111	-144 000	-94 000	-34,7	-94 000	-94 000
Tilikauden ylij./alij.	224 111	-144 000	-94 000	-34,7	-94 000	-94 000

Tulosyksikkö	RAKENNUSVALVONTA					
<p>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</p> <p><u>Määrätavoitteet:</u> Lupamäärät vuonna 2019 olivat poikkeuksellisen suuret. Rakennuslupien määrän odotetaan pienentyvän vuodelle 2020, mutta olevan suurempi, kuin edelliset viisi vuotta.</p> <p><u>Laatutavoitteet:</u> Rakennusvalvonnassa otettiin vuonna 2018 käyttöön sähköiset lupakäytännöt ja sähköinen arkisto. Muutos on ollut kaikin puolin positiivinen.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	54 891	62 000	70 000	12,9	70 000	70 000
Toimintamenot	-188 015	-172 913	-163 608	-5,4	-163 608	-163 608
Toimintakate	-133 124	-110 913	-93 608	-15,6	-93 608	-93 608
Tilikauden yli./alij.	-133 124	-110 913	-93 608	-15,6	-93 608	-93 608

Tulosyksikkö	YMPÄRISTÖNSUOJELU					
<p>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</p> <p><u>Määrätavoitteet:</u> Ympäristölupien ja maa-aineslupien määrä pysynee samalla tasolla kuin 2019.</p> <p><u>Laatutavoitteet</u> Ympäristötarkastajan palveluidenosto sopimusta on tarkistettava vuonna 2020.</p> <p>Vuonna 2018 aloitettu pohjavesien suojeleusuunnitelma saataneen valmiiksi 2020.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	25 451	20 500	20 000	-2,4	20 000	20 000
Toimintamenot	-74 375	-70 374	-70 359		-70 359	-70 359
Toimintakate	-48 925	-49 874	-50 359	1,0	-50 359	-50 359
Tilikauden yli./alij.	-48 925	-49 874	-50 359	1,0	-50 359	-50 359

Osasto	TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ (ilman vesihuoltolaitosta)					
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	2 662 938	2 543 971	2 528 558	-0,6	2 688 558	2 688 558
Toimintamenot	-2 829 304	-2 751 491	-2 733 748	-0,6	-2 805 748	-2 805 748
Toimintakate	-166 367	-207 520	-205 190	1,1	-117 190	-117 190
Tilikauden yli./alij.	-1 122 006	-1 142 418	-1 142 806		-1 154 806	-1 154 806

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Vesilaitos

Määrätavoitteet:

Tavoitteeksi on asetettu mahdollisimman häiriötön veden jakelu, jossa veden myynnin määrä on suuri ja asiakkaille aiheutuvat veden jakeluhäiriöiden seuraukset ovat mahdollisimman vähäiset. Mahdollisten häiriötilanteiden varalle on hankittu UMS Huoltotiedotus - palvelu, jonka avulla tavoitetaan karttapohjaan määritelty asiakasryhmä ääni- ja tekstiviestillä.

Laatutavoitteet:

Laatutavoitteena on toimittaa kunnan vesilaitokselta asiakkaille joka hetki sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen mukaisesti laatuvaatimukset ja -tavoitteet täyttävää talousvettä. Laatutavoitteita seurataan vesilaitoksen tarkkailuohjelman mukaisesti.

Taloudellisuustavoitteet:

Taloudellisuustavoitteena on kattaa vesilaitoksen taksan ja palvelumaksuhinnaston mukaisilla tuloilla vesilaitoksen menot pääomakustannuksineen sekä tuottaa sijoitetulle pääomalle kohtuullinen tuotto.

Viemärlaitos

Määrätavoitteet:

Tavoitteeksi on asetettu jätevesien ylivuodon johtaminen puhdistamolle. Vanhimpien runkoviemärin ja pumppaamojen saneeraaminen tukee asetettua tavoitetta.

Laatutavoitteet:

Laatutavoitteena on päästä niin häiriöttömään ja toimintavarmaan puhdistustulokseen, että ympäristöluvan veloitteet jatkuvasti saavutetaan.

Taloudellisuustavoitteet:

Taloudellisuustavoitteena on lähivuosina kattaa viemärlaitoksen taksan ja palvelumaksuhinnaston mukaisilla tuloilla vesilaitoksen menot pääomakustannuksineen.

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	579 243	539 700	550 700	2,0	550 700	550 700
Toimintamenot	-374 302	-379 658	-388 338	2,3	-388 338	-388 338
Toimintakate	204 941	160 042	162 362	1,4	162 362	162 362
Tilikauden ylij./alij.	39 381	-833	1 552	-286,3	1 552	1 552

5.4.1 VESIHUOLTOLAITOS (TASEYKSIKKÖ) TALOUSARVIO 2020

VESIHUOLTOLAITOS (TASEYKSIKKÖ) TALOUSARVIO 2020			
(Ulkoinen/Sisäinen)	TP 2018	TA 2019	TA 2020
LIKEVAIHTO	578 975	539 700	550 700
Liiketoiminnan muut tuotot	268		
<i>Materiaalit ja palvelut</i>			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-126 640	-126 350	-130 150
Palvelujen ostot	-128 812	-120 078	-119 708
MATERIAALIT JA PALVELUT	-255 452	-246 428	-249 858
<i>Henkilöstökulut</i>			
Palkat ja palkkiot	-89 995	-105 512	-109 600
Eläkekulut	-22 223	-24 796	-25 207
Muut henkilöstösivukulut	-2 707	-2 922	-3 673
HENKILÖSTÖKULUT	-114 925	-133 230	-138 480
Poistot	-157 435	-147 336	-147 721
Liiketoiminnan muut kulut	-3 925		
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	47 506	12 706	14 641
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			
Korkotuotot	63		
Muut rahoitustuotot	5 525		
Korkokulut lainoista	-773	-600	-150
Korvaus peruspääomasta	-12 940	-12 939	-12 939
Muut rahoituskulut			
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-8 125	-13 539	-13 089
Ylijäämä ennen varauksia	39 381	-833	1 552
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	39 381	-833	1 552

5.5 KUNNANHALLITUS/RAHOITUS

Tulosityksikkö	KUNNANHALLITUS/RAHOITUS					
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Tulosityksikön talousarvioon sisältyvät toimintatuloina pääomavuokratulot ja muut myyntituotot, joita vuodelle 2020 on budjetoitu 100 000 euroa.</p> <p>Tilikauden yli- /alijäämässä ovat mukana verotulot, valtionosuudet, muut rahoitustuotot ja korkokulut.</p>						
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	124 820	43 292	139 007	221,1	39 007	39 007
Toimintamenot	-40 462	-14 500	-8 000	-44,8	-8 000	-8 000
Toimintakate	84 358	28 792	131 007	355,0	31 007	31 007
Tilikauden yli./alij.	30 134 794	29 502 323	30 484 566	3,3	30 807 566	31 081 566

5.6 RUOVEDEN KUNTA, SUUNNITELMAKAUDEN TULOSLASKELMA

<i>Ulkoinen/sisäinen</i>	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
TOIMINTATUOTOT					
<i>Myyntituotot</i>					
Liiketoiminnan myyntituotot	915 810	939 050	873 150	873 150	873 150
Korvaukset kunnilta ja ky:ltä	69 953	59 000	54 000	54 000	54 000
Muut myyntituotot	2 113 012	1 924 845	2 144 204	2 115 504	2 115 504
MYYNITUOTOT	3 098 774	2 922 895	3 071 354	3 042 654	3 042 654
<i>Maksutuotot</i>					
Yleishallinnon maksut	864	1 000	1 000	1 000	1 000
Päivähoitomaksut	122 264	105 000	103 000	103 000	103 000
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	14 969	12 050	10 600	10 600	10 600
Yhdyskuntapalvelujen maksut	310 883	82 500	90 000	90 000	90 000
Muut palvelumaksut	5 864	7 000	3 500	3 500	3 500
MAKSUTUOTOT	454 843	207 550	208 100	208 100	208 100
TUET JA AVUSTUKSET	398 609	381 660	391 137	326 207	326 207
VUOKRATULOT	2 058 631	2 097 093	2 142 515	2 302 515	2 302 515
MUUT TOIMINTATUOTOT	78 315	7 860	7 800	7 800	7 800
TOIMINTATUOTOT	6 089 172	5 617 058	5 820 906	5 887 276	5 887 276
TOIMINTAKULUT					
<i>Henkilöstökulut</i>					
Palkat ja palkkiot	-5 457 358	-5 552 014	-5 731 746	-5 695 746	-5 687 746
Eläkekulut	-1 604 732	-1 612 705	-1 667 222	-1 659 905	-1 659 905
Muut henkilöstöosivukulut	-155 193	-152 280	-190 949	-189 475	-189 475
Henkilöstökorvaukset	107 821				
HENKILÖSTÖKULUT	-7 109 461	-7 316 999	-7 589 917	-7 545 126	-7 537 126
<i>Palvelujen ostot</i>					
Asiakaspalvelujen ostot	-20 358 823	-21 611 694	-20 669 800	-20 267 800	-20 070 820
Muiden palvelujen ostot	-3 929 338	-4 154 945	-4 164 601	-4 097 762	-4 095 762
PALVELUJEN OSTOT	-24 288 161	-25 766 639	-24 834 401	-24 365 562	-24 166 582
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 585 348	-1 472 659	-1 538 090	-1 538 090	-1 538 090
<i>Avustukset</i>					
Avustukset kotitalouksille	-192 662	-203 800	-188 500	-188 500	-188 500
Avustukset yhteisöille	-365 753	-503 300	-422 600	-422 600	-422 600
AVUSTUKSET	-558 415	-707 100	-611 100	-611 100	-611 100
<i>Muut toimintakulut</i>					
Vuokrat	-1 146 218	-1 157 988	-1 181 516	-1 341 516	-1 341 516
Muut toimintakulut	-51 159	-16 440	228 038	-21 962	-21 962
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 197 377	-1 174 428	-953 478	-1 363 478	-1 363 478
TOIMINTAKULUT	-34 738 762	-36 437 825	-35 526 986	-35 423 356	-35 216 376
TOIMINTAKATE	-28 649 590	-30 820 767	-29 706 080	-29 536 080	-29 329 100
VEROTULOT	16 236 386	16 628 000	17 008 000	17 331 000	17 605 000
VALTIONOSUUDET	13 605 913	12 868 592	13 484 120	13 484 120	13 484 120
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>					
Korkotuotot	864	1 000	1 000	1 000	1 000
Muut rahoitustuotot	281 737	76 939	111 439	111 439	111 439
Korkokulut	-79 954	-100 600	-250 150	-250 150	-250 150
Muut rahoituskulut	-2 653	-13 939	-13 939	-13 939	-13 939
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	199 995	-36 600	-151 650	-151 650	-151 650
VUOSIKATE	1 392 704	-1 360 775	634 390	1 127 390	1 608 370
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>					
Poistot ja arvonalentumiset	-1 205 328	-1 167 971	-1 147 531	-1 247 531	-1 247 531
TILIKAUDEN TULOS	187 376	-2 528 746	-513 141	-120 141	360 839
Poistoeron muutos	32 617	32 618	32 618	32 618	32 618
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	219 993	-2 496 128	-480 523	-87 523	393 457

INVESTOINTIOSA

6. INVESTOINNIT KUSTANNUSPAIKOITTAIN 2020 - 2022

Investointiohjelma 2020 Investointisuunnitelma 2021 - 22	Investointiryhmä 19.9.2019 KV seminaari 7.10.2019 Investointiryhmä 22.10.2019 Tekninen lautakunta 29.10.2019 Kunnanhallitus 28.11.2019		
	2020	2021	2022
ASUNTO-OSAKKEET JA ARVOPAPERIT	0	0	0
Osakkeet	0		
IRTAIN OMAISUUS	230 000	30 000	0
ICT-investoinnit	50 000		
Päiväkoti / kalusteet ja varusteet	170 000	30 000	
Kotiranta / Lämpimän ruoan tarjoiluvaunu	10 000		
TALONRAKENNUS	2 635 000	435 000	80 000
SoTe-palveluiden rakennukset			
Kotiranta / osastonhoitajan toimistotila	8 000		
Poliklinikan kunnostus- ja muutostyöt	150 000		
Terveyskeskus / Osasto 1 lääkehuone	40 000		
Terveyskeskus / Neuvolan parantaminen	10 000		
Koulut ja päiväkodit			
Kirkonkylän päiväkoti	2 100 000	300 000	
Yhtenäiskoulu / Ruokasalin akustiikka	25 000		
Yhtenäiskoulun kuvaamataidonluokan kattoremontti	20 000		
Visuveden koulu / Vesikattojen huoltokunnostus	20 000		
Visuveden koulu / Lämmitysjärjestelmä	30 000		
Oivansalin pukuhuoneet ja pesutilat	30 000		
Muut rakennukset			
Sairastallin kunnostustyöt	12 000		
Kotiseutumuseo	20 000		
Pyynikkilä / Renkituvan katon kunnostus	30 000		
Laivaranta / makasiinin laajennus	10 000		
Monitoimikirjasto			80 000
Kirjaston katon uusiminen	80 000		
Teollisuushalli 7 / Tilamuutoksia	50 000	50 000	
Entisen päiväkodin jatkokäyttö		50 000	
Kunnantalon valtuustosalin ja yläkerran käytävä		35 000	
JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS	365 000	480 000	400 000
Aluerakentaminen			
Keskustan liikennejärjestelyt		10 000	200 000
Kirkonkylän alueinvestoinnit	15 000	30 000	
Linja-autoasema ja tori		50 000	200 000
Kadunrakennus			
Katuvalaistusmuutokset Hg - > led (jatkuva hanke)		50 000	
Sointulantie jpk (päällyste?)	180 000		
Harakkilantie jpk		100 000	
Kotviontie jpk		100 000	
Pöytäseläntien kadun kunnostus	10 000		
Visuveden kadut	30 000	10 000	
Urheilutien ja Kuruntien kiertoliittymä (kunnan osuus 50%)	110 000		
Pusunvuolteen jpk-sillan liittymäalueet		50 000	
Koulun alueen liikennejärjestelyt	20 000		
Uusi kevyenliikenteen väylä Poukantie-Pappilantie (50%)		80 000	
VESIHUOLTOLAITOS	0	0	0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	3 230 000	945 000	480 000

RAHOITUSOSA

7. RAHOITUSLASKELMAT 2018 - 2022

RUOVEDEN KUNTA JA VESIHUOLTOLAITOS					
RAHOITUSLASKELMA					
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 392 704	-1 360 775	634 390	402 390	410 390
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-35 443				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 206 165	-3 292 000	-3 230 000	-945 000	-480 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 000				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutukset	104 428				
Varsinaisen toiminnan ja inv. rahavirta	260 524	-4 652 775	-2 595 610	-542 610	-69 610
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset	-535 600				
Antolainauksen vähennykset	27 000	27 000	597 600	27 000	27 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen lisäys		5 500 000	2 000 000		500 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-1 012 856	-1 012 856	-1 477 856	-1 542 856	-1 292 856
Lyhytaik. lainojen muutos	554 324		1 500 000	2 000 000	900 000
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääom. muutokset	-30 863				
Vaihto-omaisuuden muutos	299				
Saamisten muutos	-539 690				
Korottomien velkojen muutos	-53 923				
Rahoituksen rahavirta	-1 591 309	4 514 144	2 619 744	484 144	134 144
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 330 785	-138 631	24 134	-58 466	64 534

RUOVEDEN KUNNAN VESILAITOS			
RAHOITUSLASKELMA			
	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toiminnan rahavirta			
Liikelylijäämä	14641	14641	14641
Poistot ja arvonalentumiset	147721	147721	147721
Rahoitustuotot ja -kulut	-13089	-13089	-13089
Investointien rahavirta			
Investointimenot	0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Toiminnan ja investointien rahavirta	149273	149273	149273
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-50000	-25000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-35000		
Lyhtyaikaisten lainojen muutos kunnalta			
Lyhtyaikaisten lainojen muutos muilta			
Rahoituksen rahavirta	-85000	-25000	0
Vaikutus mksuvalmiuteen	64273	124273	149273

8. TILI- JA VASTUUVELVOLLISET VUODELLE 2020

RUOVEDEN KUNTA

Osasto	Käyttötalous- kustannuspaikat	Investointi- kustannuspaikat	Vastuhenkilö(t)
Hallinto- ja talousosasto, sosiaali- ja terveyspalvelut	1003, 2004	911100-971100	Kunnanjohtaja Eeva Viitanen Hallintojohtaja Riku Rekonen
Sivistysosasto	3004		Sivistystoimenjohtaja Aila Luikka
Ruoveden yhtenäiskoulu	3211		Rehtori Jukka Taipale
Pekkalan koulu	3214		Koulunjohtaja Hanna Juurakko
Visuveden koulu	3215		Koulunjohtaja Anna Warsell
Tekninen osasto	4006	911100-971100	Tekninen johtaja Harri Apell
Vesihuoltolaitos	Taseyksikkö		Yhdyskuntatekniikan päällikkö, vesilaitoksen johtaja Stefan Hirvelä

ERILLISTÄ TAUSTA-AINEISTOA

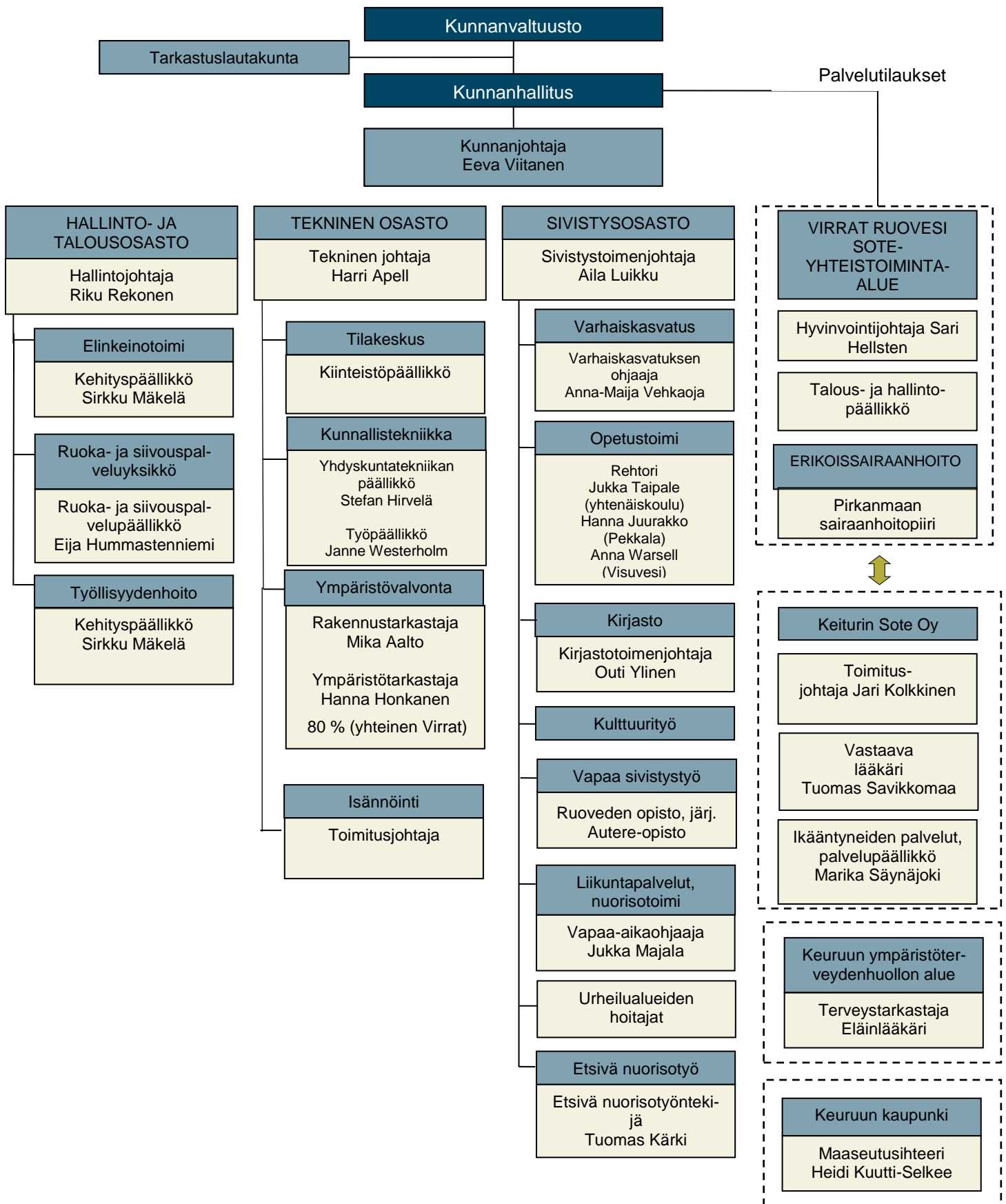
9. KUNTAKONSERNI

RUOVEDEN KUNTAKONSERNI

1.1.2020

Ruoveden kunta	
Ruoveden Asunnot Oy	100,00 %
Ruoveden Haapasaaren kiinteistö Oy	100,00 %
Ruovesi Areena Oy	64,99 %
Asunto Oy Ruoveden Veteraanitalo	35,27 %
Kirkkokankaan Liiketalo Oy	43,00 %
Asunto Oy Kirkkokangas	24,55 %
Asunto Oy Tanhuanhaka	18,36 %
Oy Runoilijan tie	14,31 %
Asunto Oy Koukkuharju	13,54 %
Asunto Oy Ruoveden Sahahovi	10,28 %
Asunto Oy Ruoveden Mäntylähde	8,60 %
Asunto Oy Kautunkartano	6,60 %
Asunto Oy Ruoveden Makasiinirinne	4,00 %
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	1,61 %
Sastamalan koulutukuntayhtymä	1,24 %
Pirkanmaan liitto	1,16 %
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	1,13 %
Tredu-kiinteistöt Oy	0,21 %

10. ORGANISAATIOKAAVIO

11. OPPILASTILASTOT JA ENNUSTEET

Yhtenäiskoulun esiopetus ja 1-9 luokat

Lukuvuosi	Esiopp.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7	8	9	YHTEENSÄ	ILMAN ESIOPP.
	24	29	25	37	27	31	27				200	176
2012-13	31	27	29	30	41	29	37				224	193
2013-14	27	28	25	30	29	43	30				212	185
2014-15	24	27	28	26	29	29	43				206	182
2015-16	28	23	26	30	26	31	31				195	167
2016-17	32	23	25	24	31	27	30	41	56	44	333	301
2017-18	23	33	24	29	24	33	28	43	40	56	333	310
2018-19	17	25	35	29	28	27	33	39	42	41	316	299
2019-20	17	17	23	34	28	30	27	45	38	41	300	283
2020-21	20	17	17	23	34	28	30	34	45	38	286	266
2021-22	30	20	17	17	23	34	28	40	34	45	288	258
2022-23	23	30	20	17	17	23	34	39	40	34	277	254
2023-24	20	23	30	20	17	17	23	44	39	40	273	253
2024-25	17	20	23	30	20	17	17	32	44	39	259	242
2025-26	15	17	20	23	30	20	17	23	32	44	241	226
2026-27	15	17	20	23	30	20	17	32	23	32	229	214

Yhtenäiskoulun 7-9 luokat

Lukuvuosi	7.	8.	9.	YHTEENSÄ
2013-14	46	45	42	133
2014-15	44	46	45	135
2015-16	55	44	46	145
2016-17	41	56	44	141
2017-18	43	40	56	139
2018-19	37	43	40	120
2019-20	45	38	41	124
2020-21	34	45	38	117
2021-22	40	34	45	119
2022-23	39	40	34	113
2023-24	44	39	40	123
2024-25	32	44	39	115
2025-26	23	32	44	99
2026-27	32	23	32	87
2027-28	39	32	23	94
2028-29	35	39	32	106
2029-30	32	35	39	106
2030-31	27	32	35	83

Pekkalan koulun oppilasmääräennuste

Lukuvuosi	Esiopp.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	YHTEENSÄ	ILMAN ESIOPP.
2011-12	6	12	7	8	6	4	7	50	44
2012-13	10	6	12	7	7	6	3	51	41
2013-14	3	8	7	9	6	6	6	45	42
2014-15	5	4	10	6	9	6	6	46	41
2015-16	5	5	3	8	6	8	3	38	33
2016-17	4	5	7	3	7	6	8	40	36
2017-18	3	5	5	6	3	7	5	34	31
2018-19	2	3	5	5	7	3	8	33	31
2019-20	5	2	3	5	5	6	3	29	24
2020-21	5	5	2	3	5	5	6	31	26
2021-22	3	5	5	2	3	5	5	28	25
2022-23	4	3	5	5	2	3	5	27	23
2023-24	1	4	3	5	5	2	3	23	22
2024-25	1	1	4	3	5	5	2	21	20
2025-26	3	1	1	4	3	5	5	22	19

Visuveden koulun oppilasmääräennuste

Lukuvuosi	Esiopp.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	YHTEENSÄ	ILMAN ESIOPP.
2011-12	6	7	10	6	6	6	7	48	42
2012-13	4	5	6	10	6	7	7	45	41
2013-14	5	4	5	6	10	6	6	42	37
2014-15	5	4	5	4	7	10	4	39	34
2015-16	5	3	4	5	4	7	10	38	33
2016-17	4	6	3	4	6	4	8	35	31
2017-18	6	5	6	3	3	5	4	32	26
2018-19	5	6	5	6	4	3	6	35	30
2019-20	10	4	6	5	6	4	4	39	29
2020-21	9	10	4	6	5	6	4	44	35
2021-22	2	9	10	4	6	5	6	42	40
2022-23	5	2	9	10	4	6	5	41	36
2023-24	6	5	2	9	10	4	6	42	36
2024-25	3	6	5	2	9	10	4	39	36
2025-26	3	3	6	5	2	9	10	38	35